

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Tadeusz Kraszewski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmickowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Nr. 373 Wydanie P

Poznań, sobota dnia 17 sierpnia 1935

Rok 30

Poznań, 16 sierpnia.

Targ o Afrykę

Oficjalnie narady przedstawicieli Anglii, Francji i Włoch dla załatwienia zatargu włosko - abisyńskiego rozpoczęły się w czwartek. Poprzedziły je już jednak śródowe nieoficjalne rozmowy min. Edena z francuskim premierem i ministrem spraw zagranicznych Lavalem.

Z odgłosów śródowych rozmów oraz początku narad trzech państw w dniu wczorajszym wiadomo, że Anglia i Francja uzgodniły swoje stanowisko. Konflikt włosko - abisyński miałby więc być załatwiony w łonie Ligi Narodów. Francja nie podejmuje się pośredniczenia między angielskim a włoskim punktem patrzenia na istotę i możliwości rozwikłania zatargu afrykańskiego.

Grono trzech reprezentuje teraz dwa punkty widzenia: angielski i włoski. Rozgrywka przeobraża się więc w pojedynkę angielsko - włoski.

Francja pozostaje na uboczu, dając tem dowód swej wielkiej przezorności politycznej. Musi bowiem ze względu na bezpieczeństwo europejskie zachować dobre stosunki z swym romańskim sąsiadem. Stanowisko Francji upraszcza i ta okoliczność, że nie ma ona spornych interesów kolonialnych z Włochami. Ekspansja faszystowska prze ku wschodowi Afryki, gdy sfera francuskich wpływów kolonialnych obejmuje północno - zachodnie części czarnego lądu. Również jednak z uwagi na bezpieczeństwo nad Renem zależy Paryżowi na dobrych stosunkach z Anglią. W tem tkwi klucz do nadsekwąskiego „desinteressement” w emocjonującym sporze.

Z gruntu inaczej przedstawia się sprawa zatargu włosko - abisyńskiego dla Anglii. Wielka Brytania, syta zdobyczy kolonialnych, nie pragnie zbrojnych zatargów w koloniach. Wojna w Afryce, rozbudzenie namiętności wśród czarnych, godzi w przyszłości w afrykańskie posiadłości kolonialne Albjonu i to nie tylko na wschodzie Afryki, a więc nad Morzem Czerwonym, posiadającym kluczowe znaczenie dla komunikacji poprzez kanał Suezki z koloniami indyjskimi, lecz w Afryce wogóle. Anglia jest więc w chwili obecnej gorliwym apostołem pokoju i pacyfizmu.

Inaczej myślą Włochy. Faszizm wychowuje nowe Włochy w duchu walki i poświęcenia. Wysoki przyrost naturalny, otoczony szczególną opieką państwa, każe szukać terenów kolonizacji dla niezatrudnionych ramion. Gęstość zaludnienia na półwyspie apenińskim jest wielka. Kolonie afrykańskie: Tripolis, Libja, Erytrea i Somali włoskie są dotąd nierentującymi się. Dwie ostatnie, o charakterze nadmorskim, nie mogą prosperować i nie rentują się mimo dużych inwestycji z powodu braku zaplecza, ciężącego gospodarczo ku tym obszarom.

Z punktu widzenia włoskiego cały wysiłek kolonialny Italji we wschodniej Afryce pójdzie z czasem na marne,

Rozmowy paryskie rozpoczęte

A tymczasem w Abisynji 450 tys. ludzi stoi w pogotowiu wojennym — Włochy zaś zmobilizowały milion żołnierzy

Paryż. (PAT.) Dzień wczorajszy zaznaczył się ożywioną działalnością dyplomatyczną. Po konferencji, jaką odbył z baronem Aloisim i ministrem Edenem, premier Laval przyjął następnie posła abisyńskiego w Paryżu p. Telle Havariate oraz ministra greckiego Politisa. „Le Journal” twierdzi, że nominacja ministra Politisa na piątego arbitra komisji arbitrażowej włosko-abisyńskiej będzie ogłoszona w najbliższych dniach.

Premier Laval odbył już zasadnicze przygotowania rozmowy zarówno z przedstawicielem W. Brytanji min. Edenem, jak również z delegatem rządu włoskiego baronem Aloisim, który wczoraj rano przybył do Paryża.

Baron Aloisi miał ograniczyć się do przedstawienia tezy włoskiej, która opiera się na założeniu, że, ponieważ ludność Włoch stale wzrasta, Włochy muszą posiadać teren ekspansji. Ekspansja ta zwróciła się w stronę Abisynji, gdzie Włochy posiadają niezaprzeczalne prawa na mocy traktatów. Nie mogąc zadowolić się ustępstwami gospodarczymi, domagają się one gwarancji politycznych. W tym celu skoncentrowały 170 tysięcy wojska w obu swych koloniach w Afryce wschodniej. Włochy nie zawahają się zrobić użytku z tych sił zbrojnych, o ile żądania ich nie zostaną zaspokojone na drodze pokojowej.

Premier Laval w czasie swej rozmowy z min. Edenem zapoznał się zko- lei z tezą rządu brytyjskiego.

Paryż. (PAT.) „Le Matin” donosi z Londynu: Według wiadomości, jakie nadeszły z Addis-Abeby, rząd abisyński wysłał drogą kolejową w kierunku Harrar poważne zapasy broni i amunicji. Poza tem ze stolicy odesłano transporty karawanowe z amunicją i bronią w kierunku prowincji granicznych. Według informacji z Addis-Abeby, w prowincjach północnych zgromadzono 450 tysięcy żołnierzy w pogotowiu wojennym. Na czele tej armji stoją ras Kassa, gubernator Gondaru, ras Seyam, gubernator Tigru, i ras Dedjaz Azalah, gubernator pogranicznego okr. północnego.

jeśli nie uda się Włochom rozszerzyć wpływów polityczno - gospodarczych na oporną Abisynję To zaś koliduje z interesami angielskimi; ze względu na politykę W. Brytanji w Egipcie, Sudanie i na półwyspie arabskim nie pragną osadzenia się nowego partnera nad Morzem Czerwonym i Oceanem Indyjskim.

Zatarg włosko - abisyński jest więc w rzeczywistości konfliktem interesów włoskich i angielskich w Afryce. Abisynja zaś przedmiotem konfliktu.

Anglia odwołuje się do uchwały, zawziętej w r. 1906 przez obradujące obecnie mocarstwa. Wówczas postanowiono poszanowanie niepodległości Abisynji oraz nienaruszalność jej granic.

Aby nie dopuścić do naruszenia postanowień umowy z r. 1906, Anglia skłonna jest do rekompensat terytorjalnych w Afryce. Włochy odrzucały jednak dotąd możliwość takiego rozwiązania. Rozmiary przygotowań wojennych, zaangażowanie prestiżu Mus-

Rzym. (PAT.) Ogłoszono tu urzędowo, że liczba powołanych do wojska we wrześniu wyniesie ogółem milion

ludzi po wcieleniu w tym czasie roczników 1911, 1913 i 1914, powołanych dekretem z dnia 14 sierpnia.

Wielka afera szpiegowska w Czechosłowacji

Wśród aresztowanych znajduje się b. general armji austriackiej

Praga. (PAT.) Władze bezpieczeństwa wykryły wielką aferę szpiegową w wojsku. Ośrodkiem szpiegostwa były Radziejowice w Czechach zachodnich.

Policja aresztowała nauczyciela

Niemca w Czeskich Budziejowicach, dwóch jego synów i generała Krausa, b. dowódcę 4-ej armji austro-węgierskiej w czasie wojny, ostatnio emerytowanego. Komunikatu urzędowego o tej sprawie dotychczas nie ogłoszono.

5-godzinny strajk marynarzy estońskich

Zatarg związku marynarzy z właścicielami statków był inspirowany przez komunistów

Tallin. (PAT.) Dziś rano na estońskich statkach handlowych, znajdujących się na wodach estońskich i obcych, wybuchł strajk marynarzy w wyniku zatargu związku marynarzy z właścicielami statków o podwyższenie zarobków.

Ponieważ ustawodawstwo estońskie nie dopuszcza strajku na wodach

obcych, związek marynarzy ostatecznie zdecydował odstąpić od swych żądań. W ten sposób strajk trwał za- ledwie 5 godzin.

Jak wynika z informacji policji politycznej, udało się wpaść na ślad szeregu jacejek komunistycznych i stwierdzić, że strajk był inspirowany przez czynniki zewnętrzne.

Szczegóły katastrofy w Ovada

Obraz zniszczenia i rozpacz — Tysiące ofiar

Rzym. (PAT.) Na miejsce katastrofy w dolinie rzeki Orba przybył wczoraj król włoski, który zwiędzał obszary, zniszczone wskutek zerwania tamy, informując się o losie ofiar oraz o rozmiarach szkód.

Wedle doniesień prasy, bilans katastrofy przedstawia się następująco: zniszczone są 4 mosty, z których jeden kolejowy, długości 110 mtr. na linii Aleksandria — Ovada — Genua zniesiony został przez wodę na odległość pół kilometra. Zniszczeniu uległy dwa

kilometry linii kolejowej. Przewody wodociągowe długości 2 klm., dostarczające wodę do Ovada, zostały tak poważnie uszkodzone, iż zdanien fachowców — trzeba będzie dwóch lat, aby je uruchomić. Linje telegraficzne są zerwane, drogi komunikacyjne i szosy podmyte i zalane wodą, przewody elektryczne uszkodzone, pola i ogrody pokryte są mulem i kamieniami. Wiele drzew zostało dosłownie skoszonych, jak trawa. Setki domów zawałiło się lub zostało zerwanych przez strumienie wody. Na polach leżą meble, części domów, maszyn rolniczych i narzędzia pracy.

Liczba ofiar w ludziach nie została dotychczas ustalona, zdaje się jednak, że dochodzi do tysięcy.

Genua. (PAT.) Starace, sekretarz partji faszystowskiej, odwiedził w Ovada w szpitalu rannych w ostatniej katastrofie, a rodzinom ofiar wręczył 50.000 lirów w imieniu Mussoliniego i 25.000 lirów w imieniu partji.

Pogrzeb pierwszych ofiar odbędzie się dziś po południu. Burmistrz w Ovada ogłosił, iż katastrofa zniszczyła 96 domów, a 132 rodzin oplakuje śmierć swoich bliskich.

Minister pracy wyznaczył komisję dla zbadania przyczyn katastrofy. Komunikacja Ovada—Alessandria będzie dzisiaj wznowiona.

Ciągnięcie loterii

Warszawa. (Tel. wł.) W ciągnięciu Loterii Państwowej większe wygrane padły na następujące numery: 100.000 zł — 59.861, 103.052, 35.922. 10.000 zł — 42.615, 100.809, 169.838. 5.000 zł — 24.784, 147.334. 2.000 zł — 106.727, 159.077. 1.000 zł — 64.097, 86.607, 102.678, 111.284, 176.422, 157.084. (w)

Starorusini

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Lwów, 15 sierpnia.

Ze wszystkich t. zw. mniejszości narodowych najliczniejsi są w Polsce Rusini i dlatego też wszelkie zasadnicze zmiany, zachodzące wśród tej grupy ludności polskiej, powinny interesować opinię publiczną w całej Polsce. Jak wiadomo, najczynnniejszą i największą grupą znajdującą w masach grupą polityczną są Ukraińcy. Nie można jednak lekceważyć i grup innych, z których najwybitniejszą jest grupa t. zw. starorusinów.

Przed wojną nazywano tych starorusinów moskalofilami, a to z powodu ich czynnego zaangażowania się w kierunki polityki wszechrosyjskiej. W czasie wojny wypierające Rosjan z Galicji wojska austriackie i węgierskie mściły się okrutnie na ludności ruskiej, podejrzewanej o sympatię lub współdziałanie z Rosjanami. Masowe egzekucje skazanych na śmierć przez sądy wojenne chłopów ruskich wynosiły w latach 1914 i 1915 tysiące. Kilkanaście tysięcy ludzi z tego samego ruchu politycznego internowano w obozie koncentracyjnym w Talerhofie, który znowu pochłonął setki i tysiące ofiar.

Również z lat wojny (1917) datuje się zarządzenie rządu austriackiego, który naskutek usilnej interwencji Ukraińców rozwiązał towarzystwo „Ruskiej Narodnyj Instytut Narodnyj Dom“ we Lwowie i dla administrowania majątkiem tego towarzystwa mianował kilkusobowe kuratorium ukraińskie. Dalszym zamiarem rządu austriackiego było utworzenie specjalnego towarzystwa, złożonego z Ukraińców, i przekazanie temu nowo kreowanemu towarzystwu olbrzymiego majątku Narodnego Domu. Spełnieniu tych zamiarów przeszkodził upadek Austrii, która, jak wiadomo, rzuciła w ostatniej chwili uzbrojonych i zorganizowanych przez siebie Ukraińców na Lwów i wschodnią ówczesną Galicję.

W walkach polsko-ukraińskich nie wzięli udziału starorusini, którzy wobec powstającej Polski zachowali się naogół poprawnie i lojalnie. Sami oni zresztą przeżywali wtedy okres wielkich rozczarowań naskutek rewolucji rosyjskiej i upadku dawnej Rosji, do której wielce byli przywiązani. Z drugiej jednak strony starorusini, jakkolwiek uznający swoją narodową jedność z Rosjanami, przekonali się podczas wojny światowej, że od właściwych Rosjan dzieli ich bardzo wiele, a to zarówno język jak i kultura, a także zupełnie rozbieżne interesy polityczne. Był to więc właściwy moment, ażeby po zawarciu traktatu ryskiego i załamaniu się ruchów narodowych przeciwbolszewickich w Rosji zjednać starorusinów w Małopolsce wschodniej dla państwa polskiego.

Należało wtedy przypomnieć Rusinom, mieszkającym w Polsce wogóle, że losy ich od 600 przeszło lat związane są na zawsze z państwem polskim, że mieliśmy i mamy wspólnych wrogów i wspólne tradycje walki o Rzeczpospolitą. Należało nie dopuścić w państwowych szkołach polskich z językiem wykładowym ruskim — szczególnie w gimnazjach i seminarjach nauczycielskich — do kultywowania pamięci chmielniczyny i hajdamaczyny, ale nawiązać do tradycji księcia Ostrogskiego w wieku XVI, Kisiela i Wyhowskiego w w. XVII, oraz tych wszystkich Rusinów z wieku XVIII i XIX, którzy brali w polskich powstaniach udział i nie znali żadnego separatyzmu narodowego czy innego. Niestety, trzeba było otwarcie wyznać — nie znalazł się nikt z polskich mężów stanu, któryby potrafił przystąpić na wielką skalę do likwidacji problemu ukraińskiego i uporządkowania problemu ruskiego. Odnosi się to zarówno do rządów przed- jak i pomajowych.

Jeśli idzie o dalszą historję Narodnego Domu we Lwowie i majątku z instytucją tą związanego, to jest ona dobra ilustracją polskiego braku zdecydowania w obu problemach: ruskim i ukraińskim. A mianowicie już w roku 1919 — po odbiciu Lwowa z rąk Ukraińców — rząd polski odwołał ustanowione przez Austrię kuratorium dla administracji Narodnym Domem i mianował komisarza starorusina. Co jednak było właściwe jako zarządzenie tymczasowe, stało się grobem instytucji, utrwaliwszy się jako stan niezmienny. Rząd polski, zamiast powołać do życia na nowo rozwiązane przez Austriaków stowarzyszenie staroruskie i — po zagwarantowaniu sobie odpowiedniego

go stosunku tego stowarzyszenia do państwowości polskiej — oddać mu majątek Narodnego Domu, utrzymuje stan zarządu komisarzkiego do dni dzisiejszych.

Najgorszym z komisarzy okazał się urzędujący od roku 1928, starorusin wprawdzie, lecz poseł z B. B., p. Baczyński, którego opinia staroruska oskarża o obciążenie majątku Narodnego Domu długami do kwoty przeszło półtora miliona złotych. W roku ubiegłym rozchodzili się nawet we Lwowie wieści, że poseł Baczyński na skutek znanych i głośnych zapowiedzi p. Sławka podzieli los tyłu innych posłów z klubu B. B. i wyrokiem partyjnym zostanie usunięty z życia publicznego. Nie jednak takiego się nie stało i poseł Baczyński urzęduje do dziś.

W ostatnich tygodniach rozeszła się we Lwowie pogłoska, że naskutek zawartej przez „sanację“ ugody z Ukraińcami starorusini zlikwidowani mają być zupełnie, a widomym tego znakiem ma być oddanie Narodnego Domu Ukraińcom. Według naszych informacji majątek Narodnego Domu wart jest jeszcze dzisiaj 6—7 milionów złotych. Na majątek ten składa się wielki gmach ze salą teatralną przy ul. Rutowskiego we Lwowie (w sali tej mieści się dzisiaj lwowski miejski Teatr Rozmaitości), wielka czynszowa kamienica przy ul. Kurkowej i druga kamienica przy

ul. Zybkiewiczza, prawo prezenty przy jednej z cerkwi grecko-katolickich we Lwowie, duży dom w Kołomyi, folwark 800-morgowy w powiecie przemyskim niedaleko od Lwowa, biblioteki i różne fundacje. Nic dziwnego więc, że Ukraińcom ślanka idzie do ust na myśl o takim majątku, któryby w Małopolsce wschodniej ostatecznie utrwalili ich pozycję. M. in. mielibyśmy natychmiast we Lwowie stały teatr ukraiński we własnej sali.

Starorusini oczywiście protestują, zwołują zjazdy, wysyłają delegacje i układają memorjały. Powołują się na to, że byli zawsze wobec państwa polskiego lojalni, że nie walczyli nigdy z Polską zbrojnie, nie knuli żadnych spisków, nie organizowali zamachów i nie strzelali do ministrów. Czy cel swój osiągną — niewiadomo. Warszawa bowiem, a raczej czynniki rządowe w Warszawie niezupełnie trafnie orientują się w sytuacji w Małopolsce wschodniej.

Oczywiście, że nie może wydać trafnej decyzji ten, kto nie zna dobrze sytuacji we Lwowie i nie orientuje się w tutejszych sprawach ruskich i ukraińskich. Należy się spodziewać jednak, że czynniki rządowe dobrze rozważą wszelkie okoliczności, sprawy Narodnego Domu dotyczące, i nie dopuszczą, ażeby sprawę tę załatwiono wbrew dobrze zrozumianemu interesowi państwa polskiego i wbrew zasadom prawa i sprawiedliwości, które w tym wypadku dla każdego nieuprzedzonego człowieka są po stronie starorusinów, a przeciw Ukraińcom.

E. M.

Z życia

(—) Kto ma prawo handlu i co to jest handel, to mniej więcej wszyscy wiemy.

Ale tego nie wiemy, że w Polsce każdy uważa się za dobrego i kwalifikowanego kupca. W Polsce każdy ma ochotę handlować. Niestety, nie zawsze kończy się na ochocie tylko.

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu warszawskiego pisze:

„Niezależnie od pożyczek potówkowych kasa przychodziła z doraźną pomocą, udzielając kredytu całemu zespołom drobnych rolników pod postacią zakupu doborowych artykułów pierwszej potrzeby; w ten sposób dostarczono ludności 15 wagonów otrąb, 10 wagonów makuchów, 4 wagonów ziarna siewnego i 36 wagonów nawozów sztucznych.“

Wiadomo, że K. K. O. — nie tylko w pow. warszawskim — handluje nawozami sztucznymi, zbożem, blachą. Przy niektórych K. K. O. są zorganizowane t. zw. wydziały handlowe.

Skąd się to wzięło?

Przykład idzie zgóry!

Najwyższa Izba Kontroli opisuje, jak ministerstwo robót publicznych dostarczało dla pomocy w odbudowie łopat, cegieł, maszyn do wyrobu cegły, tańców i t. p.

Państwowy Bank Rolny prowadzi handel nawozami sztucznymi na wielką skalę.

Minister spraw wewnętrznych przy pomocy Państwowych Zakładów Przemysłowo - Zbożowych opanował cały rynek zbożowy.

Podległe ministrowi spraw wojskowych zakłady przemysłu wojennego podjęły się roboty maszyn do szycia, maszyn do pisania, rowerów i t. p.

Wszyscy na handlu traca. Tracą kasy, tracą rządowe banki, tracą zakłady zbożowe, tracą fabryki wojskowe.

Prywatny przemysł i handel mają prawo przypomnieć każdemu, mieszkającemu się do nieswojej rzeczy: szewcze, pilnuj swojego kopyta! Zostaw handel — kupcowi.

dować przy obecnych wyborach do Sejmu. List ten datowany jest z 5 bm., a zatem z okresu przed rozłamem.

Na miejscu członków komitetu wykonawczego, skreślonych ze Stronnictwa kooptowano: b. posłankę Irenę Kosmowską, oraz czterech przedstawicieli Młodzieży Ludowej.

W końcu postanowiono zwołać w pierwszych dniach października ponownie kongres Stronnictwa Ludowego w celu wyboru nowych władz organizacyjnych.

Angielskie odgłosy wizyty min. Becka

Londyńska „Morning Post“ w związku z wizytą min. Becka w stolicy Finlandji zamieściła doniesienie swego dyplomatycznego korespondenta, powtarzającego niewiarygodnie brzmiącą wiadomość, zanotowaną już zresztą przez część prasy francuskiej, o rzekomem stworzeniu bloku niemiecko-polsko-fińskiego, którego celem byłoby opanowanie Bałtyku zarówno od strony lądu jak i na morzu. Ostrze tego porozumienia byłoby zwrócone przeciwko Rosji Sowieckiej.

Korespondent przypomina również i zaznacza, że wobec grożącego jej niebezpieczeństwa, Rosja Sowiecka gwałtownie zbroi się na morzu.

Wiadomość ta wygląda zgola fantazyjnie i niewątpliwie doczeka się zdemontowania ze strony polskich czynników oficjalnych.

P. Nocznicki wycofał podpis

„Robotnik“ drukuje następujące oświadczenie:

„Niniejszem oświadczam, że: ze względu na wiek podeszły i słabe zdrowie występuję ze Stronnictwa Ludowego oraz z zespołu byłego „Wyzwolenia“.

Co zaś do sprawy wyborów, to stoję na stanowisku uchwały kongresu, którego byłem członkiem w czasie, gdy te uchwały zapadały i uważam je dla siebie za obowiązujące. Tym samym cofam swój podpis na deklaracji b. wyzwoleńców.

Warszawa, 13. 8. 1935 r.

Tomasz Nocznicki.

P. Nocznicki był — jak wiadomo — swego czasu jednym z założycieli i czołowych przywódców „Wyzwolenia“.

Słynny przywódca akcji antyżydowskiej w Niemczech gauleiter Frankonii Juliusz Streicher, redaktor antysemitckiego „Der Stürmer“, wygłosił w berlińskim Sportplatz wielkie przemówienie przeciw żydostwu międzynarodowemu.

Władze Stronnictwa Ludowego piętnują odstępców

Uchwały naczelnego komitetu wykonawczego P. S. L.

W tych dniach obradował w Warszawie naczelnny komitet wykonawczy Stronnictwa Ludowego pod przewodnictwem p. Macieja Rataja, i przy udziale następujących członków: Aleksandra Bogusławskiego, Józefa Grudzińskiego, Brunona Gruszki, Kazimierza Mazanka, Stanisława Mikolajczyka i Jana Krysy. B. poseł Araszkiewicz usprawiedliwił nieobecność chorobą, zapewniając, że z chwilą powrotu do zdrowia natychmiast zgłosi się do pracy.

Jak z przytoczonych nazwisk wynika, pomimo secesji w komitecie wykonawczym Stronnictwa Ludowego reprezentowane są nadal wszystkie trzy grupy t. j. „Wyzwolenie“, Stronnictwo Chłopskie i „Piast“.

Naczelnny komitet wykonawczy uchwalił rezolucję, w której po przedstawieniu historii kongresu z dnia 14 lipca, gdzie zapadła uchwała o bojkocie wyborców, przygotowana m. in. przez pp. Rogę, Malinowskiego, Smolę, Noska i Czernickiego, stwierdza:

„Naczelnny komitet wykonawczy piętnuje wobec całej masy chłopskiej postępek odstępców, którzy nie w walce o zasady lub o program, lecz ze względów mandatowych próbują dokonać zamachu na zjednoczony obóz chłopski, stworzony po tylu latach i z takim trudem.

„Stronnictwo nie ma powodu załować odejścia tych ludzi, którzy dali dostateczny dowód swej wartości, opuuszczając dla mandatów szeregi ludowe w chwili walki, jaką toczy chłop o podstawowe prawa obywatelskie.

„Naczelnny komitet wykonawczy

wyraża pewność, iż odejście kilkunastu mandatowców nie zdoła zachwiać wielkiego dzieła, jakim jest zjednoczenie wsi pod sztandarem Stronnictwa Ludowego i wzywa wszystkich członków Stronnictwa Ludowego do tem silniejszego zwarcia szeregów dla dania odporu zdradzie.

„Okres obecny, będący próbą charakterów, pozwoli ruchowi ludowemu oczyścić się do reszty z tych wszystkich, którzy przynależność swą do Stronnictwa uzależniali od mandatów lub innych korzyści. Oczyszczone i na własnych siłach oparte stronnictwo będzie mogło tem skuteczniej podjąć walkę o prawa obywatelskie ludu i przebudowę społeczno-gospodarczą życia polskiego na zasadach sprawiedliwości.

„Naczelnny komitet wykonawczy podkreśla, iż uchwała kongresu o wstrzymaniu się od wyborów jest obowiązująca i wzywa wszystkich ludowców do jej wykonania.“

Wszystkich secesjonistów, którzy podpisali znaną odezwę Wyzwolenia, skreślono z listy członków Stronnictwa. Skreśleni zostali również niepodpisani pod odezwą b. posłowie Adolf Sawicki, (jeden z uwolnionych z b. więźniów brzeskich) i Józef Mochnic. W stosunku do p. posła Czernickiego i b. senatora Januszewskiego nie powzięto żadnej uchwały, ponieważ osobiście nie nadesłali oni zawiadomień o zerwaniu ze Stronnictwem i uchwałą kongresu.

Od b. posła Jana Madejczyka z Małopolski władze stronnictwa otrzymały list, że nie ma on zamiaru kandy-

Ten klient ma rację....

...on obstaje przy swoim i domaga się oryginalnego Kremu NIVEA. Czego innego nie kupi, bo dobrze wie, że tylko NIVEA zawiera Euceryl i dlatego ta nadzwyczajna skuteczność.

Krem NIVEA zł 0,40 do 2,60.
Olejek NIVEA zł 1,00 do 3,50.

PEBECO Spółka Akcyjna — Poznań.

Przegląd 4761-N 908

Wspaniała manifestacja narodowej Łodzi

w 15-lecie „Cudu nad Wisłą“

Łódź, 16. 8. Zorganizowana wczoraj z okazji 15-lecia rocznicy „Cudu nad Wisłą“ i poświęcenia sztandaru Stronnictwa Narodowego Koło Łódź-Radogoszcz wypadła naprawdę imponująco.

Bojówkę, która zniemacka, napadła na tyły pochodu grupy północnej zlikwidowano w kilka sekund.

W uroczystości wzięło udział 5200 członków. Mimo ulewnego deszczu od

Na ul. Zgierskiej obok Straży Pożarnej odbyła się defilada przed władzami Stron. Nar. z adw. Kowalskim na czele. Krótko potem uczestnicy pochodu znaleźli się na miejscu przy ul. Zgierskiej 144.

Zebranie zagal prezesa Stron. Nar. Koła Łódź-Radogoszcz, Bolesław Kowalski, witając delegatów Zarządu Głównego Str. Nar., przedstawicieli „Warszawskiego Dziennika Narodowego“ i „Orędownika“, przedstawicieli

Poza tem wydano go ze służby w policji.

Sprawa ta znalazła się następnie w warszawskim sądzie okręgowym. Obrońca oskarżonego, opierając się na tem, że Służewski wpadł w szal w czasie popełnienia zbrodni, zażądał powołania rzeczoznawców, którzyby zbadał poczytalność oskarżonego. Obrońca utrzymywał, że Służewski nie jest człowiekiem normalnym.

Sąd postanowił powołać biegłych psychiatrów, odraczając sprawę.

Rozejm lub wojna religijna

Po ostatnim przemówieniu Hitlera i nowych represjach wobec duchowieństwa katolickiego i organizacji wyznaniowych walka z religią w Niemczech jeszcze się zaostrzyła. Ze strony urzędowej utrzymuje się, że zarządzenia, dotyczące duchowieństwa i związki wyznaniowe, mają na celu li tylko zlikwidowanie politycznego katolicyzmu i protestantyzmu, niepoddających się kursowi narodowo-socjalistycznemu.

W tak napiętej sytuacji zbiera się na obrady episkopatu niemieckiego. Odbędą się one w Fuldzie, w dniu 19 sierpnia, w miejscu zwykłych obrad episkopatu Rzeszy. Do obrad tych przywiązuje się wielkie znaczenie. Wbrew dotychczasowym zwyczajom do Fuldy zaproszono i biskupów południowo-niemieckich. Świadczy to, że we Fuldzie zapadną ważne decyzje. Obecni będą kierownicy wszystkich diecezji z trzema kardynałami na czele: wrocławskim ks. Bertramem, monachijskim ks. Faulhaberem i kolońskim ks. Schultem.

Walkę z katolicyzmem w Niemczech oświetlono w tych dniach w watykańskim organie „Osservatore Romano“. Gazeta stwierdza, że położenie katolików w Niemczech jest nie do wytrzymania. Dawniej katolicy mieli prawo przynajmniej walczyć o swą religię, podczas gdy obecnie funkcjonariusz państwowy musi publicznie, mimo istnienia konkordatu, atakować głowę Kościoła. „Osservatore Romano“ określił stanowisko Stolicy Świętej do konfliktu religijnego w Niemczech następującym zdaniem: „Kościół nie uprawia żadnej partyjnej polityki. Jeżeli jednak polityka zagraża nawet Ołtarzowi św. — to Kościółowi przysługuje pełne prawo do obrony.“

W dobrze poinformowanych kołach sądzią, że po zebraniu episkopatu we Fuldzie wojujący narodowo-socjalizm wyda nowe zarządzenia. Niewątpliwie, zgromadzenie episkopatu będzie stanowiło okres przełomowy dla spraw katolicyzmu w Niemczech.

Dyrektor banku angielskiego zginął w katastrofie

Berlin. (PAT.) W pobliżu stacji Allendorf na przejeździe kolejowym pociąg towarowy zderzył się z samochodem wybitnego finansisty angielskiego, dyrektora banku angielskiego, Sir Bazila Blacketta, który został ciężko ranny.

Przewieziony do szpitala, Sir Bazil Blackett zmarł, pomimo dokonanej niezwłocznie operacji.

Adwokat pod kołami pociągu

Kraków. (Tel. wł.) Emerytowany sędzia sądu okręgowego w Wadowicach dr. Józef Babiński, jadąc do Żywca gdzie prowadził kancelarię adwokacką wpadł w Wilkowicach pod pociąg i poniósł śmierć.

Ciało niefortunnego zostało okropnie zmasakrowane.

Najcieplejszy dzień w Belgradzie

Belgrad. (Tel. wł.) Wczoraj, w czwartek, był tu najupalniejszy dzień bieżącego lata.

Termometr wskazywał w cieniu 38 stopni.

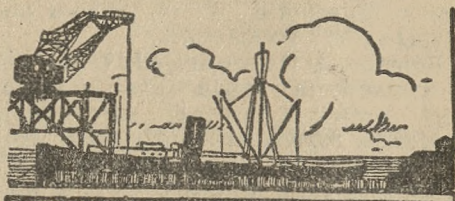
Raport o katastrofie samolotu włoskiego

Rzym. (PAT.) Ogłoszono tu raport gen. Pellegrini'ego w sprawie katastrofy samolotowej, której ofiarą padł min. Razza i bar. Franchetti w drodze z Kairu do Asmara. Raport wyklucza możliwość podstępного uszkodzenia samolotu. Nie jest natomiast wyłączony defekt motoru, spostrzeżony prawdopodobnie przez załogę, która zawróciła z drogi, by wylądować na lotnisku pod Kairem.

Bezpośredniej przyczyny katastrofy dokładnie nie stwierdzono.

Katastrofa lotnicza w USA.

Dallas (stan Texas). (PAT.) W pobliżu miejscowości Silwa (Texas) spadł samolot komunikacyjny. 4 pasażerów zginęło.

KRONIKA WYBRZEŻA

STAN POGODY

Przez cały dzień dzisiejszy na wybrzeżu było deszczowo i pochmurno. Temperatura powietrza wynosiła 20 st. C. Mimo niepewnej pogody, liczyć się jednak należy z tem, że lato na wybrzeżu jeszcze potrwa.

PROGRAM POPIERANIA TURYSTYKI NAD MORZEM

W dniu 19 b. m. odbędzie się w Gdyni wielki zjazd Związku Pensjonatów Nadmorskich. Na zjazd zaproszono przedstawicieli władz centralnych i lokalnych. Tematem obrad będzie całokształt spraw związanych z ruchem turystycznym na polskim wybrzeżu. Z referatów, jakie na zjeździe zostaną wygłoszone, ma powstać zarys programu popierania ruchu turystycznego, dla którego, zdaniem zainteresowanych kół, mało dotąd zrobiono.

WYCIECZKI ZAGRANICZNE

Druga połowa bieżącego miesiąca będzie dla wybrzeża polskiego okresem dużego napływu turystów zagranicznych; do Gdyni wzgl. Gdańska w tym okresie przybyszą statki z wycieczkami morskimi po Bałtyku. Oczekiwane są przyjazdy statków angielskiego „Doric“, „Laurentic“, „Orontes“, „Andora Star“ i „Atlantis“. Z wycieczką Francuzów, Szwajcarów i Włochów przypłynie statek „Colombi“. Statek „Bergensfjord“ przypłyne z wycieczką z Norwegii. Wreszcie przybijająca corocznie do polskich wybrzeży „Stella Polaris“ przywiezie na swoim pokładzie Anglików, Norwegów i Francuzów.

MODELE OKRĘTÓW NIEMIECKICH

W gdańskim kanale portowym przy urzędzie portowym stanęły miniaturki większych niemieckich okrętów. Miniaturki wyglądem swoim w niczem nie różnią się od okrętów, które mają przedstawiać. Najładniej przedstawia się model transoceanika „Bremen“, który jest 15 metrów długi, 1,60 mtr. szeroki i posiada załogę złożoną z trzech ludzi. Przyjazd fioletli miniaturki niemieckich wywołał w Gdańsku duże zainteresowanie.

KOMUNIKACJA

Z JASNEM WYBRZEŻEM

Komunikacja autobusowa pomiędzy Gdynią, Hallerowem, Jastrzębią Górą i Karwią będzie w bieżącym sezonie prawdopodobnie przedłużona. Autobusy kursować będą do dnia 1 września i przewiduje się utrzymanie tej komunikacji do dnia 5 września.

OPERETKA POZNAŃSKA W GDYNI

W dniu 15, 17 i 18 b. m. gościć będzie w Gdyni zespół operetkowy Teatru Wielkiego w Poznaniu. Odegrana zostanie operetka Jacobsona i Osterreichera „Katja Tancerka“.

TRAGEDIA NA MORZU

Akademik Blaszkowski i uczeń szkolny Molke, obaj z Łodzi, spędzając wakacje w Kuźnicy, postanowili urządzić wycieczkę dla większego grona osób do pobliskiego Rzućewa. Wycieczkę postanowiono odbyć kutrem rybackim. Na kutrze niejakiego Ryszarda Nimota popłynęło w kierunku Rzućewa 32 osoby. Blaszkowski zaś i Molke płynęli łódką, doczepioną do kutra. W odległości dwu kilometrów od Kuźnicy łódkę zalała woda. Znajdujące się na kuterze osoby zaczęły krzyczeć. Wszelka akcja ratunkowa, podejmowana przez właściciela kutra, Nimota, okazała się bezowocna. Blaszkowski i Molke utonęli. Ponieważ dochodzenia wykazały, że kuter nie był przystosowany do przewożenia pasażerów, przewidziano za tragiczny wypadek poniesie odpowiedzialność jego właścicieli. (p.)

Tysięczne rzesze członków Str. Nar. zaległy ulicę ks. Bandurskiego po zakończeniu uroczystego nabożeństwa w kościele M. B.

samego rana we wszystkich placówkach Stronnictwa zapanował ożywiony ruch.

Uroczyste nabożeństwo rozpoczęło się o godz. 10 rano. Po poświęceniu sztandaru i odprawieniu mszy św. płomienne i głębokie w treści kazanie wygłosił ks. prałat Wyrzykowski. Czcigodny kapłan powołując się na hasła, wypisane na nowo poświęconym sztandarze, wezwał wiernych, tłumnie zapelniających świątynię, do walki o zwycięstwo dobra w narodzie polskim.

Oddzielną wzmiankę poświęcił ks. prałat Wyrzykowski rocznicy obchodu „Cudu nad Wisłą“. Nabożeństwo zostało zakończone odśpiewaniem pieśni „Boże coś Polskę“.

Po uroczystościach kościelnych uformował się na ulicy Ks. Bandurskiego potężny pochód, który z trzema orkiestrami na czele udał się na Plac Wolności, gdzie u stóp pomnika Kościuszki złożono wieniec. Po odśpiewaniu hymnu narodowego, pochód udał się w kierunku lokalu Str. Nar. Łódź-Radogoszcz.

Tragedja w łódzkiej restauracji

Dwie kobiety zamordowane z powodu odmowy wódki

Warszawa. (Tel. wł.) Przed paroma miesiącami rozegrał się w Łodzi niezwykle dramat, którego terenem była restauracja przy ul. Piotrkowskiej.

Do lokalu wszedł pewnego dnia wieczorem policjant Wacław Służewski. Był on podchmielony. Zażądał wódki, lecz spotkał się z odmową bufetowej, ponieważ zalegał już z zapłatą za inne libacje w tej restauracji.

Rozgniewany odmową Służewski rewolweru i począł domagać się natychmiast wódki. Bufetowa schroniła się do kuchni, a wówczas policjant, dopadłszy ją na korytarzu, zasypał kulami. Bufetowa padła trupem. Służew-

ski powrócił na salę i jednym strzałem zabił kasjerkę restauracji, Irenę Brzeszkiewicz.

Obecni w lokalu goście starali się rozbroić policjanta, ale ten, nieprzytomny pod wpływem alkoholu, nie pozwalał się obawiać i począł demolować lokal, strzelając przytem na oślep.

Dopiero przybycie kilku policjantów położyło kres wyburzaniu. Służewski został aresztowany, a następnie postawiony przed sądem okręgowym w Łodzi. Do winy nie przyznał się, twierdząc, że działał w stanie zamroczenia i nie wie co robił. Sąd skazał Służewskiego na 12 lat więzienia.

FELJETON KULTURALNY

Czarna sukienka

ak ją zwano w Warszawie przez cały rok 1831 aż do września, do kapitulacji.

Pierwsza wyrwała się do zrewoltowanej stolicy dziedziczka z Kórniku. Dział

tyńska z domu, zamekna Potocka, niedawno poślubiona hrabiemu Bernardowi, synowi tego conieco warjata a conieco genialnego Jana Potockiego z Ukrainy, wojażera i romanciera, co się sam życia pozbawił z melancholji w swojej Uładówce.

Comtesse Claudine pierwsza zgłosiła się do grona tych pań, które porzuciły salony a wobec i powstania i cholery (morbus) równocześnie przeszły do szpitali i lazaretów i zapisały na Szarytki. Przewodzący wśród nich: powieściopisarka Hoffmanowa, magnatka Bispingowa, pułkownikowa Sowińska, ordynatowa Zamoyska, przeexcentryczna panna Teresa Kicka z Pałacu Kazania; pracowało kilkadziesiąt a potem kilkaset pań i panien „z miasta”.

Roboty było moc od świtu do zmierzchu. Kiedy panna Sczaniecka przyjechała i natychmiast zgłosiła się do znajomej sobie rodaczki dzielnicy, szpitale już były pełne. Sieroty Miłosierdzia, ubrane w swoich szarych szatach, panie i panny rozmaite. Panna z Pakosławia odrzuca stanęła do służby w czarnej sukience. I w takiej czarnej tualecie została już lat... 66 (sześćdziesiąt sześć), albowiem Opatrzność tak długi żywot jej przeznaczyła: lat dziewięćdziesiąt i dwa.

W Warszawie tempore belli jej raczej zapowiadało się krótsze życie, bo taka była chudziutka i szczupłutka, niezaradna, spłoszona i przerażona straszliwością tragedii wojennej; nadto przecież sierota i bez rodziców chowana omal od dzieciństwa. Mocniejsza od niej hrabina Klaudja zaopiekowała się panną z Pakosławia i wtajemniczyła ją w pierwsze sanitarne zabiegi. Przedewszystkiem trzeba było obciąć sobie włosy. Sto lat temu uchodziło to albo za nieprzebaczną figlarność i paryskie zalotnictwo, albo było oznaką przeżytej tragedji np. po stracie męża. W tym wypadku tak u Klaudji jak u Emilji oznaczało się zrezygnację się w przyszłości kokieterji i światowości, poświęcenie, ofiarę, no... i żeby fryzowanie poprostu nie zabierało czasu, nie przeszkadzało w pracy samarytańskiej.

A ta szpitalna praca to jednak były nie przelewki, coraz cięższa. Rannych lekko i potwornie, kulami podziurawionych jak rzeszota, przewożono we wózkach i wozach wprost kopami. Z wózków, z pod Serocka, z Brudna i z Saskiej Kępy, z pod Wawra, z pod Dębego Wielkiego czy z pod Ostrołęki. Czy wygrana czy przegrana, zawsze rannych było coniemiaru, niekiedy jakby stopy leżących wzdłuż i w poprzek, a czasem i choleryczni wśród rannych. Na początku to niedobrze się zrobiło ziemiańskim córkom, wychowanym po pałacach i dworach; kilka razy nawet je zemdliło od fetoru cielski pokiereszowanych i krwi krzepnącej. Ale z czasem się oswoiły i już w kwietniu pracowały bez obzędzenia, szybko i wprawnie. Bywało, że trzeba opatrzyć i rosyjskich żołdaków, Kozaków i Czerkiesów, ale bywało, że i polskim najwyższym szarżom trzeba było rany kartaczowe przemyczać. Chłopicki generał sam miał raz mocno potrzaskać nogi, a znów generał Prądzyński ze zgryzoty z powodu tych kłótni i spórów generalskich aż się i pochorował.

Poznanianki obie były ciągle razem. Pokochały się i zaprzyjaźniły jak dwie rodzone siostry, jak bliźniaczki. Jedna nosiła medalion z miniaturową drugą na łańcuszku. Razem popłakiwały z radości, gdy było gdzie zwycięstwo i razem popłakiwały, gdy już od sierpnia zaczynały się klęski jedna po drugiej, gdy cywilne gaduły sejmowe w komisjach mieszały się do strategii lub gdy antypatyczny „Krukowiec” został naczelnym wodzem. Razem też służyły wszystkim paniom i pannom z lazaretów za wzory skrupulatności, punktualności, porządku, czystości, co szczególnie w pawilonach dla choleryków odgrywało rolę.

Panna z Pakosławia miała oprócz zmartwień, wszystkim patriotom wspólnych, jeszcze bolesną troskę całkiem osobistą...

Gdzieś tam na Północy, niewiadomo już gdzie, aż na Litwie przy sztabie w dywizji generała Chłapowskiego (Napoleończyka) lejbmedykiem naczelnym, był człowiek, dla którego żyła bezgraniczny kult. Może było w tem i jakieś rodzaje się uczucie innej natury, ale w każdym razie dla działacza, dla ideowca, dla mówcy i dla cudotwórczego lekarza był kult. A ten lekarz o dość pospolitem nawet nazwisku (Marcinkowski) był akurat w samym centrum cholerycznego dopustu Bożego i przy dywizji najbardziej naciskanej, skąd zaczęły już dochodzić wieści hłobowe, że będą musieli przejść pruską granicę, żeby się ratować i muszą złożyć broń przed wrogiem.

Ale tymczasem i pod Warszawą już się psuło fatalnie. 18 sierpnia już byli Moskale pod Nadarzynem w Błoniach, w Piasecznie, pod Ostrołęką klęska, pod Wawrem operacje niewydarzone, na szosie Brzeskiej panika. Skrzynecki zdegradowany, Rosen pod samą Pragę, a wreszcie w pierwszych dniach września szturm. 6 września dwugodzinne zawieszenie broni, wreszcie kapitulacja.

Co te dwie młode Poznanianki przeżyły wtedy w Warszawie, można sobie wyobrazić. Już im z tego powaga, przynęcenie i trwały smutek pozostały na całe życie. Warszawę zalała dzicz zwycięska i generałowie rosyjscy, prawie wszyscy z niemieckimi nazwiskami. Trzeba była starać się o pozwolenie wyjazdu i wydobyć się z piekła. Dopomóc musiała ta, która wszystkim wtedy dopomagała: z Rzewuskich Sobańska Karolina (Mickiewiczowska, Krymska). Biograf wyraźnie pisze: „po wzięciu Warszawy ułatwiono im wyjazd za pośrednictwem i wpływem gen. Wittta...” (Benzelstjerna Engeström). A tenże sam hrabia Skarbek, który potem demoniczną Rzewuską ostro w komedji obsmarował („Laura”) w Pamiętniku swoim (199 strona) tak Warszawę z tych dni wrześniowych opisuje:

...ze znaczniejszych mieszkańców nikogo po ulicach, wszyscy w domach swoich zamknięci. Jedynie Żydzi w świątecznych sukniach (bo była sobota) z wesołymi twarzami przechadzający się swobodnie po mieście...

Wyjeżdżały obie w jednym powozie, tak jak zresztą na jednym wozku wyjeżdżali wtedy dwaj bracia Mochnacy z... Al. margrabią Wielopolskim. A po drodze jeszcze incydent, przez Engeströma, opisany:

„W tej chwili Żyd jakiś spostrzegłszy wyjeżdżających gromadkę i domysławiając się uchodzących, począł wskazywać na nie, krzyżować, grozić pięściami i obsypując obelgami. Wobec tego, widząc zagrożone kobiety, oficer rosyjski odpuścił napastnika Żyda i szedł przy powozie i odprowadził bezpiecznie za rogatki.”

I teraz stanęło przed Klaudją Potocką i Emilją Sczaniecką szeroko rozważać życie. Dla jednej bardzo już krótkie, dla drugiej niezwykle długie, dla każdej smutne, ofiarne, bezprzykładnie piękne.

Klaudja przepędziła tych lat niewiele na wyżynach wśród ludzi szczytowych, oddana filantropji w służbie emigracji, ale wzamian za to przynajmniej otoczona dziękiem wielobieniem wprost jak święta. Tak w Dreźnie jak i w Paryżu otaczały ją najwyższe duchy i intelekt polskie, generałowie, dyplomaci, poeci. I opiekowali jej ofiarnictwo, wierszem i prozą: Garczyński, Pol, Witkiewicz, Odyńiec, Chodźko, Lenartowicz, Pług, no a przedewszystkiem i najentuzjastyczniej Mickiewicz, którego jej niewysłowiona anielska dobroć „godziła z rodzajem ludzkim”. Po jej śmierci (1846) elita emigracyjna jeżeli już nie przybrała żałoby, to w żałobie i rozpamiętywaniu jej świętości długie miesiące przepędzała.

„Czarnej Sukience” długie dziewięćdziesięciopięcioletnie życie przeszło znacznie poziomiej i prozaiczniej. Naj-

¹⁾ Sam się do tego w swoim Pamiętniku przynajmniej w słowach: Stosunek ten (Sobańskiej do de Wittta) nastroił mi myśl napisania komedji w 3 aktach pt. „Laura”, którą po trzechkrotnym jej wystawieniu w r. 1833 na scenie Teatru Warszawskiego zakazano.

pierw musiała borykać się z rządem pruskim, który bohaterkiej sierocie chciał cały majątek skonfiskować i tylko dzięki interwencji samego króla zaprzestano szyskan i represyj. A potem się zaczęła szara, normalna codzienność. Tak intelektualnie, tak pod względem erudycji światowo-literackiej, jak i w wyrobieniu artystycznych gustów i smaków panna z Pakosławia nie osiągnęła tej wyżyny, na której świeciła i ośniewała „Druidessa” Klaudyna. Jeżeli Potocka była biblijną Marią, obmywającą brocząc krwią rany „Polski ukrzyżowanej”, to Sczaniecka była Marią, zmuszoną „trzaszczyć się około wiela”. Klaudja przesunęła się przez nieboskłon historyczny jak meteor, Emilja musiała stale świecić ożywcem jasnym światłem.

Pozostała w swym Pakosławiu sama z intencją i z planem, aby ze swego dworu zrobić takie ognisko kulturotwórcze, jak Kórnik, jak Turwia Chłapowskich, jak Miłosław Mielżyńskich, jak Oporowo Kwileckich. Gospodarowanie na wsi wyrobiło w niej męskie zalety raczej i z femme forte z biegiem lat stała się nawet hie mulier. Wolała raczej towarzystwo mądrych mężczyzn, niż pięknych kobiet.

Wśród najbliższych jej przyjaciół i doradców obok Feliksa Wize był oczywiście i doktor Marcinkowski od czasu jak powrócił z zagranicy. Omal cztery lata nie było go po powstaniu w Poznaniu. Wypuszczony z więzienia magdeburskiego, jakiś czas przebył w Paryżu, a potem w Anglii. Zaw sze mu tę Anglię zalecał jego wódz Dezydery Chłapowski, który sam tam półtora roku przepędził i anglomanem gorącym potem został. Takim też wrócił i Marcinkowski, pełen mądrych doświadczeń, pomysłów i inicjatyw. W realizacji tych jego nowych zamierzeń dopomogła mu teraz i „Czarna Sukienka” z Pakosławia.

Musiała często bywać na Starym Rynku nad apteką Kolkowskiego, w skromnym mieszkanku, gdzie się zbierali wszyscy społecznicy poznańscy, pierwsi pozytywiści i organizatorzy,

Na listach kandydackich

W uzupełnieniu doniesień o kandydaturach do Sejmu, ustalonych przez okręgowe kolegia wyborcze, zaznaczyć należy, że wśród kandydatów znajduje się bardzo znaczna liczba b. posłów B. B.

A mianowicie z b. posłów obozu rządowego kandydują: wicemarszałek Car z Kielc, pos. Sławek, Dabulewicz, Gardecki, Jaroszewiczowa, Minkowski, Pączek, Snopczyński i Wiślicki (Żyd) z Warszawy, pos. Miedziński z Łukowa, pos. Hannebach z Płocka, pos. Tomaszewicz z Siedlec, pos. Minberg (Żyd) z Łodzi, pos. Pacholczyk z Łowicza, pos. Kozłowski (brat b. premiera) z Zawiercia, pos. Konieczko i Madejski z Sosnowca, pos. Okulicz, Mackiewicz i Birkenmajer z Wilna, pos. Hołyński i Podoski z Kobrynia, pos. Hutten-Czapski z Nowogródka, pos. Puławski z Krzemienia, pos. Domaszewicz, Byrka i Wagner ze Lwowa, posłowie Brzęk-Osiński (kierownik sekretariatu generalnego B. B.), Pochmarski i Starzak z Krakowa, pos. Gdula z pow. krakowskiego, pos. Gwiżdż z Nowego Sącza, pos. Duch z Jasła, pos. Walewski, Chyla i Michulec z Wadowie, pos. Ostrowski z pow. lwowskiego, pos. Burda z Przemyśla, pos. Zdzisław Stroński ze Stanisławowa, pos. Sanojca z Kołomyji, pos. Chojński-Dziadoszycki z Czortkowa, pos. Jeszke i Surzyński z Poznania, pos. Tebinka z Gdyni itd. itd.

Wśród innych kandydatów jest bardzo znaczna liczba kierowników sekretariatów B. B. (z Warszawy np. kandyduje p. Hoppe z sekretariatu gen. B. B.). Wogóle liczba „zawodowych” polityków bardzo duża.

Kandyduje również szereg członków rządu. A więc z Warszawy, oprócz premiera Sławka, kandyduje min. spr. wewn. Kościółkowski, z Białegostoku min. Floyer - Rajchman, z Częstochowy min. Paciorkowski, z Kalisza wicemin. gen. Sławoj-Składkowski, z Suwałk wicemin. p. Koc, z Warszawy podsekretarz stanu Siedlecki, z Brzeżan dyrektor departamentu M. S. Z. p. Schaezel.

Z Żydów kandydują: w Warszawie b. pos. Wiślicki, Sruł Glocer, adw. Zundelewicz, Leon Gregman i dziennikarz

Bóle w żołądku, ściskanie w dołku, obstrukcję, gnienie w kiszkiach, gorycz w ustach, zle trawienie, bóle głowy, obłożony język i bladą cerę łatwo usunąć przez częste stosowanie wody gorzkiej Franciszka-Józefa, biorąc wieczorem przed udaniem się na spoczynek pełną szklankę takowej.
Tg 1529

księży, ziemianie, kupcy, rękodzielnicy a bywało, że i chłopi. I zaczęła powstawać ta stalowa sieć solidarności, która potem spięła w jeden blok całą społeczność wielkopolską, jej pierwsze assocjacje kulturalne, związki oświaty ludowej, kółka włościańskie, towarzystwa pomocy naukowej najpierw dla mężczyzn, a potem dla dziewczyn miejskich i wiejskich.

W tem wszystkim czynny udział brała amazonka z Pakosławia. Już to wtedy nie raziło, że kobieta się miesza do poważnych męskich przedsięwzięć. Wielka apostołka emancypacji z Warszawy, Żmichowska, dwa lata przemieszkała u Turnów w Objezierzu i stąd swoje nowinki reformatorskie musiała szerzyć i Wielkopolanom dawać otuchy i bodźca. Panna Sczaniecka hojną ręką na prawo i lewo wspomagała wszystkie powstające instytucje. Mocną znów ręką prowadziła regimie w swoim Pakosławiu, ale dzięki temu mogła być rozrzućną szafarką dla publicznego dobra, żyjąc sama po abnegacku, całe życie w „czarnej sukience”. Bazar, który stał się twierdzą polską z dzisiejszego placu Wolności, także i jej szczerobliwości zawdzięcza swój początek.

Z najbliższymi rodakami niezawsze bywała w świętej zgodzie. I jej czasem też rzucono kłody pod nogi. Z olbrzymiej korespondencji z rodziną, drukowanej w krakowskim „Przeglądzie Polskim”, przyszły monograf będzie mógł dopiero ocenić i ogarnąć tę niepospolitą indywidualność. Jeżeli Sczaniecka niektórymi rysami przypomina angielską Florence Nightingalle, to Klaudyna raczej Elżbietę Barret-Browning. Potocka żyła i umiała w poetyckim, romantycznym Pięknie, Sczaniecka z poziomej, prozaicznej rzeczywistości wydobyla społeczne, możolne Piękno. Czas było w naszej erze przypominać... Czarną Sukienkę...

ADOLF NOWACZYŃSKI

żydowski Gotlieb. Z Łodzi kandyduje b. pos. Minberg (z dwóch okręgach). Z Wilna rabin Rubinsztejn. Ze Lwowa adw. Sommerstein itd.

Zpośród secesjonistów ze Stronnictwa Ludowego b. pos. Henryk Wyrzykowski stoi na czwartym miejscu listy w Sierpcu, b. pos. Róg na czwartym miejscu w Ostrowi Mazowieckiej, b. pos. Waleron na czwartym miejscu w Jędrzejowie.

Jako kandydaci na posłów w Grudniadzu wyznaczeni zostali: Stanisław Michałowski, prezydent Grudziądza, Leon Langowski, Tadeusz Marchlewski, Jan Klatt, Augustyn Serożyński, Stanisław Kazimierski.

W Chojnicach: Alojzy Pruszek, Wacław Lubomski, Roman Stamm, Czesław Gauza, Piotr Koralewski, Jan Górski.

W Gdyni: Józef Kamiński z Kościerzyny, gen. Ferdynand Zarzycki, Bolesław Firnella, Teodor Bolduan, burmistrz Wejherowa, Zygmunt Tebinka, Piotr Kaleta

Ujęcie 2 zbiegów z Koronowa

Bydgoszcz. (Tel. wł.). Pościg za zbiegłymi więźniami z Koronowa prowadzony jest z wielką energją przez posterunki policyjne Bydgoszczy i Koronowa. Pochwylenie zbiegów utrudnia fakt, że rozdzielili się oni na kilka grup.

Jednakże policji bydgoskiej udało się w czwartek ująć 2 zbiegów. Sa to: Eryk Martyn i Olgierd Kichel z Wilna. Obaj więźniowie byli już przebrani. — Skąd otrzymali ubrania, niewiadomo.

Więźniów osadzono tymczasowo w areszcie policyjnym w Bydgoszczy, skąd zostaną przewiezieni z powrotem do Koronowa.

Nazwiska nieujętych zbiegów brzmią: Piotr Jotka, Ignacy Ziarkowski (miał tylko 5 miesięcy do odcięcia), Sylwester Sylity, Edward Zawadzki, Jan Napieralski, Józef Galet, Antoni Kichel z Wilna, Władysław Sierdziejczyk, Andrzej Pacejko i Józef Puzdrakiewicz, któremu pozostało do odsiedzenia tylko 5 miesięcy z wyroku opiewającego na 3 lata.

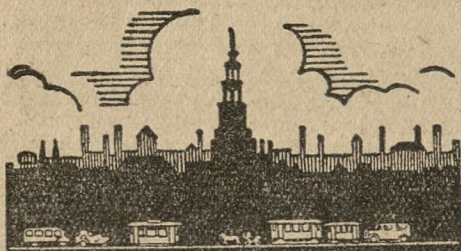
WIADOMOŚCI POTOCZNE

Sierpień
17
SOBOTA

Kalendarz rzym.-kat.
Sobota: Anasztazy b.
Mirona m.
Niedziela: Firmina m.
Kalendarz sławski
Sobota: Mirona św.
Niedziela: Bronisławy

Słońca: wschód 4.37
zachód 19.16
Długość dnia 14 g 39 min.
Księżyc: wschód 19.56 zachód 8.46
Faza: 3 dzień po pełni.

Przepowiednia pogody na Sobotę: Po-
chmurno z przelotnymi przejaśnieniami,
dość ciepło.

WYCHOWANIE, KURSY

— * **Kształcenie pracowników społecznych.** Minęły już te czasy, kiedy w pracy społecznej wystarczały sam zapal i nieco doświadczenia praktycznego. Zbyt skomplikowane problemy wysuwają się obecnie w pracy społecznej, zbyt wielkie i trudne ma ona zadania, by można ją powierzać ludziom do niej teoretycznie i praktycznie nieprzygotowanym. Tem tłumaczyć należy powstawanie coraz liczniejszych po wojnie szkół społecznych różnego typu. W Polsce spełnia tę rolę kształcenia zawodowych pracowników społecznych także Wyższe Katolickie Studium Społeczne w Poznaniu. Po bliższe informacje o tej uczelni winni zainteresowani zwrócić się do Sekretariatu Wyższego Kat. Studium Społecznego w Poznaniu, ul. Podgórna 12 b, z załączeniem 1,15 zł.

WYCIECZKI

— * **Pociąg do Gdyni odwołany.** Zapowiadany na dziś pociąg popularny do Gdyni został odwołany z powodu niedostatecznej ilości zgłoszeń.
— * **Wycieczka na Wileńszczyznę.** W środę po południu wyjechała z Poznania na Wileńszczyznę wycieczka, złożona z 60 wyższych urzędników poznańskiej dyrekcji kolejowej. Prowadził ją p. dyr. Winter. Uczestnicy wycieczki zabawią w podróży 5 dni i zwiędzą m. in. Wilno, Puławy, Białowieską i jezioro Narocz. (sk)

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Nowy spis abonentów telefonicznych.** Dyr. Okr. Pocz. i Telegrafów przystępuje do opracowania nowego spisu abonentów sieci telefonicznej na rok 1936, który wyjdzie z druku w styczniu 1936 r. Każdy abonent, posiadający stację abon. główną, ma prawo do jednorazowego bezpłatnego umieszczenia swego adresu w spisie abonentów. Szczegółowych informacji udziela w Poznaniu, Inowrocławiu, Lesznie i Ostrowie Wlkp. urzędy telefoniczne - telegraficzne, a w innych miejscowościach oddzielne urzędy (agencje) pocztowo - telegraficzne.
— * **Pielgrzymka do Górki Duchownej.** Katolickie Tow. Robotników Polskich par. św. Wojciecha w Poznaniu, organizuje dnia 1 września tradycyjną pielgrzymkę do Górki Duchownej pod przewodnictwem ks. radcy Putza. Pielgrzymka wyrusza z kościoła św. Wojciecha około godz. 4 rano na główny dworzec, odjazd o godz. 5 pociągiem popularnym, powrót tegoż dnia wieczorem. Koszta podróży w obie strony wynoszą 2,80 zł. Zgłoszenia przyjmuje Biuro parafialne przy kościele św. Wojciecha, codziennie od godz. 11—13, a wieczorem od godz. 18—20 na salce przy tymże kościele. Poza tem dla wygody Szan. państwa przyjmują zgłoszenia J. Hoedke, ul. Szewska 13, J. Kalet, ul. Składowa 11, Sz. Czub, ul. Dąbrowskiego 85.
— * **Pielgrzymka do Wilna,** organizowana przez Tow. „Pielgrzym”, wyjeżdża z Poznania 25 sierpnia o godz. 22.50 — powrót 30 sierpnia o godz. 18.35. Koszty przejazdu w obie strony kl. III zł 28, kl. II zł 41.25. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat Tow. „Pielgrzym” Poznań, ulica św. Józefa 5, tel. 20-62. Pieniądze można przekazywać przez P. K. O. nr. konta 204-548.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **W 15 rocznicę „Cudu nad Wisłą”,** jakkolwiek w bież. roku nie było specjalnego obchodu i nikt nikogo nie wyzywał do wywieszania sztandarów, na przedmieściach i w śródmieściu niektórzy mieszkańcy samorzutnie ozdobili domy swoje barwanymi narodowymi. (wl)
— * **Pomnik „Marii” przeniesiony na inne miejsce.** Dla pomnika, przedstawiającego scenę z poematu Malczewskiego „Maria”, który to pomnik ustawiony był w parku Marcinkowskiego nad stawem, upatrzone nowe miejsce. Uznano mianow-

Osiedle przy Alei Reymonta będzie zlikwidowane

W związku z zarządzeniem magistrackim, dotyczącym przymusowej likwidacji zabudowań drewnianych przy Al. Reymonta, wydział nadzoru budowlanego informuje nas, że dwie rodziny, które z powodu tego zarządzenia pozostały bez dachu, ulokowano tymczasowo za pośrednictwem Opieki Społecznej, dając im jeden pokój.

Dalszych mieszkańców najnowsze osiedla przy Al. Reymonta zainteresuje wiadomość, że magistrat czyni usilne starania, by znaleźć dla nich tereny pod działki, na których ci, co w przyszłym tygodniu mają być nieodwołalnie usunięci z Al. Reymonta, mogliby się pobudować w 2 do 3 miesiącach, a więc jeszcze tej jesieni, po odebraniu deponowanego w magazynach straży pożarnej swego materiału budowlanego. Udzielenie koncesji — poinformował nas dalej wydział nadzoru budowlanego — nie potrwa dłużej, niż trzy dni, a przy zabudowie powierzchni, nieprzekraczającej 12 metrów kwadratowych, niema potrzeby przedkładania rysunków.

Magistrat pragnie jak najrychlej sprawę tę zlikwidować. Dlatego radzi zainteresowanym, aby, niezależnie od starań magistratu, także i sami rozglądali się za odpowiednimi działkami.

Wobec kolizji z prawem i porządkiem publicznym, władze miejskie

były zmuszone zarządzić przymusową likwidację tych zabudowań przy Al. Reymonta, tem więcej, że urągają one zasadom higieny i zdrowotności. Magistrat przypomina jeszcze, że na Zawadach buduje się jeden blok, w którym będzie 80 mieszkań z czynszem miesięcznym 20 zł. Mieszkania te będą do objęcia na wiosnę. W najbliższym czasie przystąpi magistrat do budowy drugiego takiego bloku.

Magistrat m. Poznania słusznie likwiduje drewniane osiedle przy Al. Reymonta, powstałe bez pozwolenia i wzniesione wbrew wszystkim przepisom. Zgodnie z planem zabudowy Poznania na terenach powystawowych i przy Alei Reymonta powstać ma w niedalekiej przyszłości jedna z najpiękniejszych dzielnic miasta. Zarząd miejski w celu przygotowania tych terenów pod budowę wykonał poważne prace inwestycyjne idące w setki tysięcy złotych.

Zdaje się jednak, że uniknęłoby się silnego rozgoryczenia bezdomnych, gdyby odrazu zakazano wznoszenia baraków przy Al. Reymonta, a nie uczyniono tego dopiero wówczas, gdy szereg domków został zbudowany. Interwencja magistratu nastąpiła dopiero po upływie dobrego tygodnia od chwili powstawania nowego „smutnego miasteczka”.

Ulatowski; jako ławnicy zasiadali pp. J. Małecki i A. Feld. Na czeladników zdali egzamin następujący kandydaci: W. Sobczak, L. Weiss, Fr. Fabis, J. Krzyżanek z Poznania, H. Kaczmarek z Kościana i P. Grześkowiak z Międzybóży.

— * **Związek Bractw Wstrzemięźliwości** urządził 11 bm. kurs dla zarządców i zelaratorów w sali Kolegiaty Farnej przy ul. 76 uczestników. Zamiejscowi delegaci przybyli z Bydgoszczy, Mosiny, Śmigła i Sremu. Kurs rozpoczął się mszą św. oraz kazaniem, które wygłosił ks. mod. Wroniewicz. Wykłady wygłoszone przez pracowników centrali uprzątnięty kursistom odpowiednia zadania bractw. Po I wykładzie przybył ks. prał. Steinmetz, proboszcz farny i wygłosił serdeczne przemówienie.

— * **Szate mundurki na ulicach Poznania.** Dnia 15 bm. przyjechała do Poznania na dwa dni wycieczka, stu młodych ludzi z Patrykowa, pow. konińskiego. Jest to drużyna tamtejszego osiedla Junackiego, w którym bezrobotna młodzież — trzy drużyny, trzysta osób — jest skonsygnowana w obozie. Junacy, którzy pochodzą z Małopolski, są pod Patrykowem zajęci przy pracach nad regulacją koryta Warty, finansowanych przez F. P. (pt)

— * **A kiedy oficyny?** Przeprowadzane w dalszym ciągu odnawianie domów, mające na celu nie tylko należytą konserwację, ale też i właściwy wygląd budynku, nie objęło niestety tych wszystkich domów, które winny być stanowczo remontowane. Odnosi się to zwłaszcza do ulic, położonych zdaleka od centrum. Nie tak dawno pisaliśmy już na tem miejscu o domu na ul. Stawnej, będącym w stanie okropnego zniszczenia.

O ile jednak frontowe domy są jeszcze naogół utrzymane w porządku, o tyle oficyny pozostawiają często wiele do życzenia. Są przecież wypadki, że front odnawiany był kilkakrotnie, gdy tymczasem oficyna raz jeden, albo i wcale. Nie chodzi tu przecież tak bardzo o wygląd, choć i on nie jest bez znaczenia, ile o należytą konserwację. Niektóre oficyny, jak to mogliśmy stwierdzić, są w okropnym stanie, domagają się więc koniecznego odnowienia. Im prędzej się to uczyni — tem lepiej. Pamiętajmy, że zaniedbywanie tego obowiązku prowadzi do zupełnego zniszczenia domu, który w odpowiednich warunkach utrzymany, może przetrwać długie lata. Ostrzeżeniem przed lekceważeniem konserwacji oficyn niech będą ostatnie wypadki w stolicy. (sk)

— * **Okręg poznański Katolickiego Zw. Abstynentów** urządził 4. 8. kurs dla zarządców Katolickich Kół Abstynentów. Po mszy św. i kazaniu w kaplicy Najśw. Krwi Pana Jezusa wysłuchano w biurach

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca bezpłatnie salę nowo odrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing. dg 3 124

Do Czytelników naszych!

Zdarza się, że ten i ów z Szanownych Czytelników nie otrzymują regularnie „Kurjera Poznańskiego” w następstwie czego mógłby zarzucić nam niedbalstwo. Prosimy zatem o powiadomienie nas każdorazowo i jak najspieszniej o wszelkich niepunktualnościach lub innych usterkach w dostawie naszego pisma a postaramy się o ich usunięcie. Wszyscy Czytelnicy nasi otrzymywać winni „Kurjera Poznańskiego” regularnie i punktualnie.

Administracja „Kurjera Poznańskiego”
Poznań, św. Marcin 70.

Nauka nie poszła w las

Jeden z czytelników pisze nam, co następuje:

„W ostatnim czasie coraz częściej powtarzają się nieszczęścia przy fatalnym narażeniu ul. Wielkiej i Wielkich Garbar. Ostatnie takie nieszczęście zdarzyło się onegdaj, gdy samochód kanalizacji miejskiej przejechał na śmierć biednego człowieka. Niżej podpisany, który mieszka w jednym z narożnikowych domów przy ul. Wielkiej, ma codziennie możliwość obserwowania, zwłaszcza w dniu targowem, niezwykle ożywionego ruchu na skrzyżowaniu tych ulic. O wypadek bardzo łatwo. Nie można przecież życia ludzkiego narażać na szwank. Konieczny jest w tem miejscu posterunek policji, któryby regulował ruch i dbał o bezpieczeństwo przechodniów. Z poważaniem K. D.”

Czytelnika naszego informujemy, że od dziś rano ustawiony został posterunek policji przy zbiegu ulicy Wielkiej i Wielkich Garbar.

centrali 6 wykładów przerwanych wspólnym obiadem. Kursistów było 40. Z poza Poznania byli uczestnicy z Bydgoszczy, Gniezna, Gostynia, Inowrocławia, Leszna, Mosiny, Ostrowa, Pleszewa, Śmigła i Żnina. Wykłady wygłosili pracownicy centrali: omówiono zadania abstynentów jako katolików, obywateli i krzewicieli idei abstynenckiej wskazano na potrzebę i sposoby szkolenia działaczy abstynenckich, na bolączki i potrzeby pracy wewnętrznej Kół naszych, na konieczność propagandy napojów bezalkoholowych oraz opieki nad alkoholikami. Po ożywionej, a harmonijnej dyskusji udano się na krótkie nabożeństwo i błogosławieństwo Najśw. Sakramentu.

* **Z targu.** Dnia 16 b. m. na placu Sapieżyńskim placono:

Za nabiał: 1 kg masła wiejskiego 3,00—3,20 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 3,20—3,40 zł; 1 kg. twarogu 50—60 groszy; za litr śmietany 1,40—1,60 zł; litr mleka pełnego 22—25 gr; 1 mdl. jaj 0,95—1,00 zł. Za drób: kura 1,60—3,00 zł; kaczka 2,00—3,50 zł; gęś 3,50—6,00 zł; para gołębi 0,90—1,00 zł; indyk 4,00—7,50 zł; para kurcząt 1,20—2,80 zł.

Za mięso: 1 kg słoniny świeżej 1,80—2,00 zł; słoniny wędzonej 2,00—2,40 zł; wieprzowiny 1,40—2,00 zł; wołowiny 1,40 do 1,80 zł; cielęciny 1,20—1,80 zł; koziny 1,00—1,20 zł; skopowiny 1,40—1,60 zł; smalec 2,00—2,40 zł.

Za ryby: 1 kg. szczupaka 2,60—2,90 zł; 1 kg okonia 1,60—2,40 zł; 1 kg. lina 2,00—2,40 zł; karpia 2,40—2,60 zł; suma 2,60—3,00 zł; leszcza 1,40—2,00 zł; 1 kg. białych ryb 1,00—1,80 zł; 1 kg. sandacza 3,00—3,20 zł; 1 kg. karasia 1,20—2,00 zł; 1 kg. węgorza 2,40—2,80 zł. Za ryby śnięte placono 40—60 gr mniej.

Za jarzyny: 1 kg mł. ziemniaków 8—10 gr; pietruszki 10 groszy; pecek cebuli 5—10 gr; pecek rzodkiewek 10—15 gr; 1 kg. szpinaku 60—70 gr; 1 seler 10—20 groszy; 1 pecek buraków 15 groszy; 1 kilogram rabarbaru 10—15 groszy; główka sałaty 5—10 gr; mdl. ogórków 0,40 do 0,60 zł; pecek kalarepy 10 gr; marchwi 8—10 gr; kalafior 10—60 gr; 1 kg. pomidorów 40—50 gr; fasoli 40—50 gr; główka kapusty białej 10—20 gr; włoskiej 15—30 gr; modej 20—40 gr.

Za owoce: 1 kg owoców suszonych 1,20—2,00 zł; renklod 70—80 gr; jabłek 40—60 gr; gruszek 30—60 gr; porzeczek 0,80—1,00 zł; śliwek 40—80 gr; borówek 60—70 groszy.

Za grzyby: 1 kg. borowików 1,60 do 2,40 zł kurków 1,40—1,80 zł. (hu)

Sztyletem w serce

Krwawy wynik zabawy tanecznej

W Antoninie w powiecie poznańskim odbyła się wczoraj zabawa ludowa, zorganizowana przez miejscowy komitet budowy szkoły. Na zabawie doszło wieczorem do sprzeczki a następnie do bójki pomiędzy 25-letnim robotnikiem Franciszkiem Dudziakiem z Zielińca a Janem Boińskim z

Antonina pod Swarzędzem. Podczas bójki Boiński uderzył Dudziaka w okolicę serca, tak że zmarł on w kilka minut po wypadku.

Zwłoki zabezpieczono na miejscu do dyspozycji władz sądowych Boińskiego aresztowała policja i przewiozła go dziś do Poznania. (kl)

KRONIKA WYPADKÓW

— **Spłoszone konie.** W pobliżu dworca autobusowego na pl. Drwęskiego spłoszyły się konie powózki 7 baonu saperów i poniosły. Rozhukane konie wpadły na latarnię uliczną i uszkodziły ją.

— **Odważnikiem w głowę.** Handlarzka owoców Helena Stelmazak (za Bramką 13), prowadząca handel na ul. Mostowej, uderzyła odważnikiem w głowę 7-letniego Alojzego Kowalka (ul. Wodna nr. 21). Chłopca z powodu okaleczenia odstawił do szpitala Przemienienia Pańskiego, skąd po nałożeniu opatrunku mógł udać się do domu. (kl)

— **Usiłowane samobójstwo.** Ubiegłej nocy targnęła się na życie, trując się jodyną, Kazimiera Koszczyńska z Poznania (ul. Strzelecka 3a). Desperatkę przewiozło pogotowie ratunkowe do szpitala miejskiego. (kl)

KRONIKA POLICYJNA

— **Zemsta z szablą w rękę.** Ubiegłej nocy doprowadzono na komisariat I. Marcina Orpela (ul. Wenejańska 11-12). Na pl. Świętokrzyskim krótko przed północą przytrzymał go policjant, w czasie, gdy chodził z obnażoną szablą w rękę. Na zapytanie oświadczył, że przyszedł do szpitala miejskiego do swego brata, którego pokulił nożami bracia Machowsky i Szrama. Orpel, obawiając się zemsty braci Machowskich i Szramy, wziął ze sobą szablę rzekomo dla własnej obrony. Szablę skonfiskowała policja. (kl)

— **Oburzył się na policyjnego psa.** Ubiegłej nocy, około godz. 2, do lokalu restauracyjnego p. Jedroszkowiaka przy ul. Solackiej 3 wszedł z towarzyszem — psem — policjant Kostecki z posterunku na Solacz. Poszedł on tam w celu stwierdzenia przyczyny niezamknięcia lokalu o tak późnej porze.

Przebywający w restauracji szofer Nikodem Konieczny (Grudzień 46), oburzył się na widok wchodzącego do lokalu policjanta z psem i wmieszał się do jego rozmowy z gospodarzem. Gdy na zastrzeżenia i mitygowanie policjanta Konieczny nie reagował, posterunkowy Kostecki chciał go wyegitimować. Wobec tego, że Konieczny temu się sprzeciwił, doprowadzono go na posterunek w Solacz. W drodze przyczepiło się dwóch jego kolegów Marcin Daniel (Zródlana 23) i Stanisław Daniel (Rybaki 16). Doszło do zajścia, podczas którego pies, towarzyszący post. Kosteckiemu, pokąsał Koniecznego i obu Danielów. Wszystkich trzech odstawił do aresztu policyjnego, ponieważ byli nietrzeźwi. (kl)

— **Rzekome pogroźki rewolwerem.** Na doniesienie p. Eleonory Mazurkiewiczowej (Wierzbicze 11), zajęła się policja sprawą zatargu, który zaszedł pomiędzy donoszącą, a Antonim Naumundem, u którego p. Mazurkiewiczowa i mąż jej mieszkają jako sublokatorzy. Według tego doniesienia p. Naumund miał się odgrażać swoim sublokatorom rewolwerem, nie pozwalając im wejść do mieszkania. Wysłano na miejsce policję, która jednak rewolweru nie znalazła. (kl)

— **Ujawnienie sprawców kradzieży.** W związku z kradzieżą dokonaną w dniu 25 lipca u p. Faustyny Sobieckiej przy ul. Poplińskich 7 na sumę 400 zł ustalono sprawców. Są nimi Franciszek Gasiorek (Dolna Wilda 43) i jego szwagier Franciszek Olejniczak, dalej Marian Tadyśiak (Dolina 7-8) jako pomocnik i Stefan Kaspzak, ul. Marsz. Focha 81 jako paser. Skradzione przedmioty w większej części odebrano od podejrzanych Gasiorka i Tadyśiaka, których też policja odstawiła do dyspozycji władz sądowych. (kl)

KRONIKA SĄDOWA

— **Z widłami na policję.** W dniu 19 lipca ub. r. leśniczemu państwowemu Lipskiemu w Rozwazynie (pow. wyrzyski) skradziono w nocy z pola około 100 snopów żyta. Ślady wiodły do zagrody Piotrowskich. Leśniczy udał się tam wraz z policją. Piotrowscy zatrudnieni byli przy młóceniu żyta w stodole. Zboże Lipski rozpoznał jako swoją własność. Zabranu zboża Piotrowscy się przeciwstawili, rzucając się z widłami na policję. Pod osłoną bagnietów policja musiała się wycofać z obejścia i zaniechać interwencji.

Epilogiem tego zajścia był proces przed sądem okręgowym w Bydgoszczy, który w dniu 26 lutego 1935 r. skazał 28-letniego Czesława Piotrowskiego i jego brata 23-letniego Władysława na kary po 6 miesięcy więzienia. Sąd apelacyjny w Poznaniu wyrok ten zatwierdził. (k)

— **Porzucenie dziecka.** Przed sądem okręgowym w Poznaniu stanęła 28-letnia Maria Strawczyńska, zam. przy ul. Marszałka Focha 21, oskarżona o porzucenie swego 5-miesięcznego nieślubnego dziecka. Dziecko to porzuciła ona w styczniu r. b. w bramie straży ogniowej przy ul. Marsz. Focha. Dziecko zostało zaraz spostrzeżone i odwiezione do żłóbki, tak, że uszczerbku na zdrowiu nie poniosło. Na rozprawie oskarżona czyn swój tłumaczyła bzdurą, w jakiej się znalazła. Sąd wymierzył jej karę 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania na przeciąg lat 3. (k)

Z WIELKOPOLSKI

— **Bydgoszcz.** Święto pułkowe, przypadające w dniu 21. bm., obchodzić będzie 62 pułk piechoty w Bydgoszczy w zupełnie skromnych ramach. Odbędzie się tylko w kościele garnizonowym msza żałobna za poległych żołnierzy.

— **Tramwaj kursujący na linii Okole,** wpadł na końcu toru na słup, doznając lekkich tylko uszkodzeń.

Budowa gmachu P. K. O. rozpoczęta

Betonowe fundamenty mają kosztować więcej, aniżeli cały budynek

Już od roku szpeci plac Wolności oszalowanie z desek, wzniesione na miejscu przyszłego gmachu P. K. O. Z niewiadomych powodów odwołano z rozpoczęciem prac aż do ostatnich dni. Teraz nareszcie sprowadzono przedsiębiorcę budowlanego z Warszawy, który zabrał się energicznie do pracy. W poniedziałek rozpoczął z 8 robotnikami kopanie fundamentów.

Tak wygląda teraz plac, na którym wzniesiony będzie gmach P. K. O.

Dziś zatrudnia się około 40 pracowników. Prace trwają 12 godzin dziennie, lecz mówi się już o tym, że będzie się budowało 24 godzin bez przerwy, więc i nocą przy blasku reflektorów.

Przy tem tempie przedsiębiorca stołeczny zapomni, zdaje się, o przykazaniu: „Pamiętaj abyś dzień święty święcił”, bowiem wczoraj, w święto Matki Boskiej, już od godz. 6 rano pracowano na placu budowlanym.

Przechodnie, wracający z porannego nabożeństwa ze zdziwieniem i zgorzeleniem obserwowali przez parkan ro-

botników, zajętych ładowaniem ziemi i gruzów na wozy. Kres temu przykre-mu widowisku położył posterunek policji, który nakazał robotnikom, około godz. 9, zaprzestania pracy.

Słysz się, że gmach P. K. O. ma stanąć w jednym sezonie budowlanym, t. zn. że ma być wykończony pod dach jeszcze przed nastaniem tego-rocznych mrozów. Najcięższe będą

prace nad fundamentem, którego kilkumetrowe grube płyty betonowe spocząć mają na dziesięciometrowych palach, wbitych w ziemię, w której znajduje się woda podskórna. Fundamenty będą podobno więcej kosztować, niż wzniesiony na nich gmach.

Plac budowlany jest stale obleżony przez liczną rzeszę bezrobotnych, którzy się dopytują o pracę. Przy przyjmowaniu do pracy kierownictwo budowy uwzględni głównie kwalifikowanych robotników żonaty. (pt)

— **Bezpłatnie instalowane** będą aparaty telefoniczne dla nowych abonentów w czasie od 16 sierpnia do 16 grudnia. W ten sposób zarząd Pasty chce podnieść liczbę aparatów, których jest dotychczas około 1700.

— **W niedzielę** bydgoski Klub mandolinistów „Lutnia” urządzi wycieczkę autobusami do Koronowa, połączone z koncertem w ogrodzie Grabiny. Po koncercie zabawa taneczna. Ojdzad z Bydgoszczy z dworca autobusowego o 10.30, 12.30 i 1.30. Powrót z Koronowa o 1 w nocy. Koszt przejazdu w obie strony 1.50 zł od osoby.

— **Bydgoski teatr** miejski gościł w środę w swoich murach dwójce znakomitych artystów: Lode Halanę i Jerzego Czaplickiego. Publiczności zebrało się sporo. Przyjmowała ona gości z entuzjazmem, zmuszając do licznych bisów. Czaplicki bisował po każdym numerze programu, Halana również dorzuciła kilka naddatków. Doskonale tancerkę Bydgoszcz już znała w jej czołowym repertuarze, natomiast pierwszy u nas występ Czaplickiego stał się prawdziwą rewelacją artystyczną. Jest to śpiewak o pięknym głosie barytonowym, posiadający pierwszorzędna szkołę, siłę ekspresji i kulturę muzyczną najwyższego rzędu. Wierzymy, że słyszeliśmy go nie po raz ostatni.

— **Gniezno.** Osadzono w aresztach Zygmunt Zybala z Gniezna, Konikowie 9, za podburzanie osób do stawiania oporu urzędom przy ulicy Witkowskiej urzędnikom magistrackim.

— **Ludwikowi Hernesowi** z Gniezna, ulica św. Wawrzyńca, który zamiast w domu, spał w bramie — nieznani sprawcy skradli złoty zegarek na rękę, portmonetkę z 5 zł łącznej wartości 90 zł.

— **W Koszowie** na szkole p. Chelmskiego spalili się w czasie młócki stóg słomy, elewator, oraz uszkodzona została młóckarnia. Pożar powstał od iskrzy z lokomobili. Również pożar wybuchł w zagrodzie Antoniego Wolka w Miechowie, przyczem spalili się chlew i narzędzia rolnicze. Wreszcie pożar powstał u Elzy Ronz w Popowie - Tomkowie; spalili się chlew i inwentarz, strata wynosi 8 000 zł.

— **W związku** z aresztowaniem znachora Rekxa z Gniezna, ulica Mieczysława, który był powodem śmierci dwóch niewiast z powodu partackiego leczenia, odbyła się w dniu wczorajszym na cmentarzu św. Piotra ekshumacja zwłok Marii Bednarkówny z Gniezna, ulica Tumaska 16. Po wydobyciu zwłok komisja sądowo-lekarska przeprowadziła sekcję zwłok.

— **Licytacja nieruchomości** Waberskich, Gniezno, ulica Rzeźnicka 5, odbyła się w środę. Nieruchomość nabyła K. K. O. powiatu gnieźnieńskiego za cenę wywoławczą 37 333,34 zł.

— **Pożar** wybuchł w zagrodzie p. Gniewkowskiego w Ganinie. Pastwa ognia padła stodoła, chlew, szopa, nagromadzone zboże. W płomieniach zginął również koń, źrebie i 11 świń. Strata wynosi około 16 000 zł. W czasie akcji ratunkowej dwie osoby doznały ciężkich poparzeń.

— **Kobylin.** Odpust Przemienienia Pańskiego odbył się w kościele farnym 11. bm. Nabożeństwo odprawił OO. Franciszkanin, kazanie wygłosił ks. proboszcz Garstecki z Baszkowa. Nieszpory odprawił ks. Felicki z Wyganowa.

— **Złot K. S. M. Z.** odbędzie się 18. bm. w Baszkowie koło Kobyliny.

— **Jarocin.** Tragiczny wypadek wydarzył się w Stegoszy 10-letniemu Stefanowi Sołtysiakowi, który wszedł na gałąź, by zrywać owoc. W pewnym momencie gałąź się załamała i chło-

piec spadając złamał prawą nogę w udzie. Pierwszej pomocy udzielił dr. Jachowski z Żerkowa i przewiózł go do szpitala powiatowego w Jarocinie.

— **Wyciągi** kolarskie sekcji kolarskiej przy „Sokołach” jarocińskim odbyły się w ub. niedzielę. Do wyciągów stanęło 16 zawodników z Kalisza, Ostrowa, Koźmina, Gostynia i Jarocina. Trasa prowadziła z Jarocina przez Borek, Koźmin, Jarocin, Pleszew, Grab, Żerków, Kleka, Jarocin. Pierwszy przybył do mety Jan Pawłowski z Kalisza, II Józef Kaczmarek z Kalisza, III Latajka Józef z Gostynia. Po zawodach odbyło się wręczanie nagród.

— **Krotoszyn.** Znani awanturnicy bracia Augustyniacy i ich szwagrowie wszczęli dnia 18. bm. bójkę na rynku, poczem zbiegli. Policja udała się do mieszkania Augustyniaków, z których jeden zamierzył się siekiera na posterunkowego Siwe. Ten w obronie własnej zastrzelił awanturnika. Wspólników Augustyniaka aresztowano.

— **Zwolniony** z więzienia został p. Maks. Jelinowski, członek Stron. Nar., który został aresztowany za przemówienie na zebraniu Stronictwa Narodowego.

— **Ostrów.** Samobójstwo usiłował popełnić Stanisław Doba z Raszkowa, skazany za różne kradzieże na 10 miesięcy więzienia. Udał się on do pobliskiego Pogrzebowa i rzucił się do sadzawki. Zauważyli to przechodzący mężczyzna i kobieta i denata wyciągnęli z wody. Przejedźdżający szosa p. Wiśniewski z Ostrowa udzielił topielcowi pierwszej pomocy, przyprowadzając go do przytomności. Denat liczy 28 lat, ma żonę i kilkoro dzieci.

— **Pleszew.** III okręgowy zlot Katolickiego Stow. Mł. Żeńskiej odbył się w ub. niedzielę w Pleszewie. O godz. 10.15 w pochodzie udano się na nabożeństwo. Mszę św. odprawił ks. Brezowski, a kazanie wygłosił ks. wik. Zaremba. Po nabożeństwie odbyła się defilada, a następnie akademja, która zagała prezeska okręgu pleszewskiego p. Leokadia Roszakówna z Kotlina. Na przewodniczącą wybrano p. apt. Suchocka. Referat o zadaniach członków K. S. M. Z. wobec kościoła i państwa wygłosiła p. Śmie-rzewska z Poznania. O godz. 18 nastąpiły rytmiczne popisy członków K. S. M. Z. Wieczorem przy ognisku wykonano śpiewy i tańce narodowe.

— **Obchód** jubileuszowy 25-lecia, połączony ze zjazdem chórów, obchodzi w dniu 18. bm. chór „Harmonia” w Golumbowie. W programie nabożeństwo, uroczyste zebranie, zabawa latowa, popisy konkursowe dla chórów i na zakończenie zabawa taneczna.

— **Steszew.** Pożar wybuchł w stodole p. Piatkowskiego w Witoblu pod Steszewem podczas młócenia zboża. Spaliły się doszczetnie stodoła z zapasami zboża oraz młóckarnia. Straty ponosi ubezpieczenia.

— **Dożynki** z różnymi niespodziankami odbędzie się staraniem Akcji Katolickiej w Steszewie. Czysty dochód przeznaczają się na koszty odmalowania kościoła N. M. P.

— **Szamocin.** Zebranie Bractwa Kurkowego odbyło się w ub. tygodniu pod przewodnictwem prezesa p. Gierlikowskiego. Uchwalono brać udział w strzelaniu Bractwa w Ujściu. Dla nowo wstępujących członków odbędzie się strzelanie w dniu 15. bm. W wrześniu odbędzie się strzelanie jesienne. Na nowych członków przyjęto pp. Sure, Wiśniewskiego i Schramę.

— **Na odbytem** pod przewodnictwem burmistrza Józefowskiego posiedzeniu rady miejskiej uchwalono budżet szkolny w kwocie 3 200 zł. Budżet Targowiska w kwocie 1 700 zł. Dalej uchwalono poprawki Wydz. Powiatowego do budżetu adm. na rok 1935/36. Budżet podwyższono o 608,37 zł. Poza tem uchwalono wniosek zarządu miejskiego o zaciągnięcie krótkoterminowej pożyczki w kwocie 3 000 zł.

Z POMORZA

— **Toruń.** Zebranie organizacyjne Klubu Motocyklistów odbyło się ostatnio przy licznych udziałach członków i sympatyków. Na następnym zebraniu zostanie uchwalony statut i klub rozpocznie swa działalność. W dniu 15. bm. klub urządzi wycieczkę na zawody motocyklowe o mistrzostwo Polski do Bydgoszczy.

— **Policja** aresztowała ostatnio szewca Jana Bertzona z Torunia, który dopuszczał się czynów niemoralnych, dokonywanych na małoletnich dziewczętach. Zwyradnialec zwabił dziewczęta do swego mieszkania na Kępie Bazarowej i tylko dzięki przypadkowi została ujawniona jego zbrodnia niemoralność.

— **W** ubiegły poniedziałek utonął we Wiśle 6-cioletni Zbigniew Gros. W tym samym dniu zostali wyratowani od utonięcia przez ratowników P. C. K. 12-letni Edward Magnuszewski i 13-letnia Irena Katna.

— **Zebranie** rady miejskiej, które zostało wyznaczone na środę, zostało odroczone, gdyż równocześnie toczyły się obrady okręgowego zgromadzenia wyborczego.

— **W** Podgórzu pod Toruniem w domu p. Rzepkiewicza osiedlił się pierwszy Żyd. Trzeba zaznaczyć, że miasteczko Podgórz dotychczas nie miało ani jednego mieszkańca żydowskiego.

— **Świecie.** W kościele parafialnym w Warlubiu pobłogosławił ks. prob. Lange związek małżeński między p. Edmundem Szostakiem, urzędnikiem Urzędu Skarbowego w Świecie, z p. Bolesławą Banachówną, urzędniczką ze Świecia, a której rodzice zamieszkują w Warlubiu. Młodej parze „Szczęść Boże”.

— **30-lecie** swego istnienia obchodziła Och. Straż Pożarna w Osiu, w niedzielę, 11 b. m. Przebieg tych jubileuszowych uroczystości strażackich był bardzo podniosły.

Pogrzeb tragicznie zmarłego zapaśnika

Pogrzeb tragicznie zmarłego podczas treningu pływackiego przy przeładowni miejskiej na rzece Warcie ś. p. Tadeusza Grajewskiego, odbył się wczoraj popołudniu w kostnicy szpitala miejskiego. Trumnę wynieśli na barkach koledzy Zmarłego — członkowie sekcji atletycznej „Sokoła” — poczem wyruszyli olbrzymi orszak pogrzebowy ulicami miasta na cmentarz św. Wojciecha.

W poprzedzanym orkiestrą orszaku, kroczyły pod sztandarem zastępy „Sokoła” Poznań 1 - Śródmieście. Okazały wieńce złożyły na mogile śp. Grajewskiego oddział pracowników torowych przy Poznańskich Kolei Elektrycznej, „Pracy Polskiej” w tramwajach poznańskich i inne. Kondukt prowadził wikariusz parafii św. Wojciecha ks. Zbigniew Spachacz.

Wielki udział publiczności, tworzącej samorutnie szpaler po obu stronach ulicy w drodze na cmentarz, świadczyli o głębokim współczuciu dla rodziny zmarłego i wzruszeniu, jakie wywołała niespodziewana śmierć jednego z najdzielniejszych sportowców poznańskich. N. o. w p.

Zamach samobójczy

Na życie targnęła się wczoraj rano — trując się kwasem solnym — 27-letnia Władysława Płotniak (Grobla 5). Desperatkę po zastosowaniu tymczasowych zabiegów ratowniczych przewiozło pogotowie (66-66) do szpitala ubezpieczalni społecznej na ul. Raczyńskich w stanie ciężkim.

Powód rozpaczliwego kroku nie został narazie wyjaśniony. (kl)

Cyklista pod samochodem

Na szosie w pobliżu Kórnik, najechał samochód 53-letniego Bogumiła Łojdę z Kórnik. Cyklista spadł z roweru na szosę i odniósł ciężkie obrażenia. P. Łojda odniósł, oprócz ciężkich obrażeń wewnętrznych, złamanie podstawy czaszki i ramienia.

W sanie nie rokującym nadziei utrzymania go przy życiu, przewieziono cyklistę do szpitala w Kórniku.

Kierowca samochodu nie został narazie ustalony. (R-r)

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono w naszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Dnia 14 sierpnia rb. wpłaciliśmy na konto Komitetu Bud. Pomn. w Banku Wzajemnej Pomocy 332,55 zł.

Na Fundusz jubileuszowy Złotu Harcerstwa Polskiego: Dnia 14 sierpnia rb. przekazaliśmy na konto w P. K. O. nr. 200151 — 20 zł.

Na Ochronkę dzieci rodzin bezdomnych na Komandorji: Dnia 13 sierpnia rb. wpłaciliśmy na ręce skarbniczki p. Heleny Bohówny 37,50 zł.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Walka z przerostami wielkokapitalistycznymi w Ameryce

Już dzisiaj z różnych oznak wywnioskować można, że jednym z punktów wyjściowych kampanii wyborczej, mającej się rozegrać w Stanach Zjednoczonych w roku przyszłym, będzie sprawa nadużyć, popełnianych w tym kraju przez t. zw. holdingi, t. j. przez organizacje, które uzurpowały sobie prawo kontroli nad kartelami przedsiębiorstw użyteczności publicznej (elektrownie, gazownie, telefony). Hasło „potanieć ceny prądu i gazu” już raz zapewniło prezydentowi Rooseveltowi sukces wyborczy, któremu zawdzięczał objęcie stanowiska gubernatora stanu nowojorskiego. Wypadki, jakie się rozegrały w miesiącach czerwca i lipca r. b. w Warszynie, przemawiają za tem, że i w nadchodzących wyborach Roosevelt ponownie wygra swój atut, mobilizując „szarego człowieka” przeciwko wielkim kapitalistom - kartelowcom.

W ubiegłym miesiącu prezydent Roosevelt odniósł jedno zwycięstwo i jedną porażkę na terenie kongresu. Mianowicie izba reprezentantów odrzuciła „wyrok śmierci” na spółki holdingowe, wygotowany przez prezydenta pod postacią ustawy „bill Rayburn-Wheeler”. Projekt wspomnianej ustawy zmierzał w pięciu etapach ograniczeń, stopniowo zastraszonych, do rozwiązania holdingów „użyteczności publicznej” w terminie do dnia 1 stycznia 1940 r.

Kongres ustawy tej nie uchwalił, natomiast wyraził zgodę na inny, śmiały i dotkliwie w interesy prywatnych elektrowni godzący projekt, mający m. in. na celu zbudowanie systemu państwowych stacji hydroelektrycznych, które konkurując ze stacjami prywatnymi, zmuszałyby je do obniżania opłat za elektryczność do poziomu dającego się uzasadnić rzeczywistymi kosztami produkcji. Według określenia Roosevelta, ma to być „lokiet”, którym mierzone będą stawki, obliczane dla konsumentów przez prywatne przedsiębiorstwa. Takich „lokiet” rząd federalny wybuduje kilka w różnych okolicach kraju, przy czym niektóre z nich rozporządzać będą najpotężniejszymi urządzeniami na świecie.

Jak wspomnieliśmy na wstępie, jeśli Roosevelt nie zdoła uratować ustawy Rayburn-Wheeler, skazującej na śmierć holdingi przedsiębiorstw użyteczności publicznej, to idea odnośna zostanie niewątpliwie „przepisana” do programu wyborczego na r. 1936. Wówczas to Roosevelt będzie już mógł powołać się na rezultaty, jakie wyda częściowe upaństwowienie przemysłu elektrycznego, zaliczającego się do najpotężniejszych galezi przemysłowych U. S. A. (wartość 13 miliardów dolarów, t. j. 5 proc. całego majątku państwowego Stanów Zjedn.).

Sprawa walki z holdingami posiada obszerne tło nie tylko gospodarcze, ale i polityczne. Za przykład może tu posłużyć osławiony Insull, jedna z „głów” trustu elektrycznego, który to Żyd przez długi czas trząsł całym Chicago, wybierając merów, subsydiując kandydatów na senatorów, współdziałając w wydawaniu dzienników i uzyskując poważ-

ny wpływ na bieg polityki, którą — oczywiście — kształtował według swoich planów i potrzeb. Podcięcie podstaw, na jakich opierają się holdingi, odebrałoby wpływy finansjerze międzynarodowo - żydowskiej, której rola

Ogłoszenie upadłości a podatek przemysłowy

Min. skarbu okólnikiem z dn. 3. 6. 1935 LD V 16147/35 wyjaśnił, co następuje: Na skutek ogłoszenia konkursu upadłości traci jedynie prawo zarządu oraz możliwość korzystania i rozporządzania majątkiem, należącym do niego w dniu ogłoszenia upadłości oraz nabytym w toku postępowania, nie traci natomiast prawa własności do powyższego majątku. W konsekwencji przyjąć wypadnie, że również i przedsiębiorstwo, należące do upadłego, pozostaje w toku postępowania upadłościowego jego własnością i przechodzi jedynie w zarząd syndyka, o ile nadal będzie po ogłoszeniu konkursu prowadzone. Przedsiębiorstwo powinno być uważane za kontynuację przedsiębiorstwa, prowadzonego przed konkursem.

Podatek przemysłowy pobiera się od przedsiębiorstwa, jako takiego, stanowiącego odrębną jednostkę gospodarczą, podlegającą opodatkowaniu w stosunku do obrotu, osiągniętego w każdym roku podatkowym. Ogłoszenie więc upadłości w ciągu roku podatkowego i objęcie zarządu przez syndyka masy upadłościowej powinno pozostać bez wpływu na wymiar podatku przemysłowego.

Prawo upadłościowe przeprowadza ściśle rozróżnienie pomiędzy sposobem za-

w U. S. A. ciągle jeszcze jest przemożna.

Walka z przerostami wielkokapitalistycznymi w U. S. A. zasługuje na baczna uwagę polskiej opinii publicznej, bowiem również i u nas w świecie finansjerzy żydowsko - kartelowej dzieją się rzeczy, wymagające rychłej i radykalnej reformy. Także i u nas sporo jest wrzodów, które należałoby wypalić białym żelazem, aby nie zatruwały organizmu gospodarczego i... politycznego swoim jadem.

spokojenia należności, powstałych przed zgłoszeniem upadłości, a pretensyj powstałych w toku postępowania konkursowego wskutek czynności syndyka. Gdy pierwsze z nich podlegają w zasadzie zgłoszeniu do masy i regulowane są w drodze podziału według specjalnych regul, przewidzianych w prawie upadłościowym, drugie mają być zaspakajane odradu w miarę wpływania potrzebnych sum bez potrzeby zachowania wzmiankowanych wyżej formalności.

Zasady te znajdują odpowiednie zastosowanie i do należności podatkowych, przypadających od płatnika za okres czasu, poprzedzający ogłoszenie upadłości. Należności te podlegają więc narówni z wierzytelnościami prywatno - prawnymi zgłoszeniu do masy upadłości z tem jedynie zastrzeżeniem, że w zależności od charakteru, rodzaju i terminu płatności odnośnego podatku korzystają z pierwszeństwa zaspokojenia przed innymi długami upadłego. Podatki natomiast, powstałe w czasie postępowania upadłościowego, zaspakajane są narówni z długami, przypadającymi wskutek czynności syndyka oraz wydatkami, połączonymi z zarządem i likwidacją masy — z pierwszych jej wpływów. (k)

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Opodatkowanie osób prawnych.** N. T. A. wyrokiem LK. 9444/32, przesłanym do wiadomości władz skarbowych okólnikiem z dn. 28. 6. 35 L. D. V 22321/2/35 wyjaśnił, że w myśl art. 21 ustawy o podatku dochodowym za podlegający opodatkowaniu dochód osób prawnych uważa się zyski bilansowe, wykazane w zatwierdzonym zamknięciu rachunkowym, nie wyłączając kwot, rozdzielonych pomiędzy udziałowców tytułem udziału w zyskach w postaci dywidend lub procentów. (k)

Z KRAJU

(k) **Bilans Banku Polskiego za pierwszą dekadę sierpnia.** W ciągu pierwszej dekady sierpnia zapas złota w Banku polskim wzrósł o 0,1 milj. zł do 511,2 milj. zł, natomiast stan pieniędzy zagranicznych i dewiz spadł o 2,8 milj. zł do 11,8 milj. zł. Suma wykorzystanych kredytów wzrosła o 5,3 milj. zł do 746,5 milj. zł. Zapas polskich monet srebrnych i bilonu spadł nieznacznie o 43 tys. zł do 29,9 milj. zł. Pozycja „inne aktywa” spadła o 3,9 milj. zł do 156,5 milj. zł, natomiast pozycja „inne pasywa” wzrosła o 1,5 milj. zł do 298,5 milj. zł. Natychmiast płatne zobowiązania spadły o 0,9 milj. zł do 209,2 milj. zł. Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej omówionych zmian — spadł o 1,7 milj. zł do 929,9 milj. zł. Pokrycie złotem wzrosło do 49,19 proc. i przekracza normę statutową o przeszło 19 punktów.

(k) **Zniżka dolara, wzmocnienie florena i funta.** W środę na giełdach walutowych zanotowano bardzo poważne fluktuacje szeregu walut. O ile floren halenderski miał tendencję raczej mocniejszą, a funt wyraźnie słabł, o tyle dolar w dalszym ciągu osłabł; jednocześnie wyraźne osłabienie wykazał frank szwajcarski, który od dwóch miesięcy z krótką przerwą miał tendencję mocną. Pozostałe dewizy nie wykazują poważniejszych zmian.

(k) **Ustawodawstwo gospodarcze.** W Dzienniku Ustaw R. P. nr. 60 z dnia 14 sierpnia r. b. opublikowane zostały następujące rozporządzenia o charakterze gospodarczym: rozp. min. skarbu z dnia 18 lipca 1935 r. o odprawie celnej środków przewozowych (poz. 387); rozp. min. spr. wewn. z dnia 29 lipca r. b. o zmianie rozporządzenia min. robót publicznych z dnia 18 czerwca 1929 r., zawierającego przepisy o granicach wytrzymałości materiałów i konstrukcyj budowlanych (poz. 388); rozp. min. komunikacji z dnia 2 sierpnia r. b., wydane w porozumieniu z ministrami: sprawiedliwości, przem. i handlu oraz rolnictwa i r. r. — w sprawie zmiany „regulaminu przewozu przesyłek towarowych na kolejach żelaznych” (poz. 389).

(k) **Konferencja w sprawie rolnictwa wielkopolskiego.** W związku z wysunięciem ostatnio przez Wielkopolską Izbę Rolniczą postulatami, dotyczącymi sytuacji rolnictwa wielkopolskiego oraz memorandumem, złożonym w ministerstwie rolnictwa i reform rolnych przez specjalną delegację Wielkopolskiego Towarzystwa Kółek Rolniczych, odbyła się dziś w Wielkopolskiej

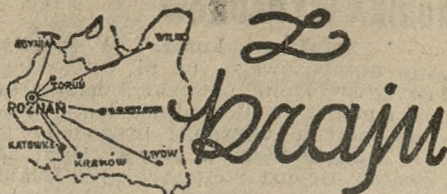
Izbie Rolniczej konferencja, na którą przybył wiceamin. rolnictwa i reform rolnych p. R. Raczyński. W konferencji tej wzięli udział członkowie zarządu i komisji Wielkopolskiej Izby Rolniczej, oraz członkowie rady głównej Wielkop. Tow. Kółek Rolniczych.

Z ZAGRANICY

(z) **Sytuacja finansowa Francji w oświeśleniu gubernatora Banku Francji.** Przemawiając w związku z ostatnią obniżką stopy procentowej, gubernator Banku Francji Tannery podkreślił, że obniżka ta świadczy o stopniowym powrocie do normalnych warunków kredytu, które przyczynia się w dużym stopniu do ożywienia obrotów. Gubernator skonstatował, że w całym świecie stwierdzono w ostatnich miesiącach wyraźne oznaki poprawy. W samej Francji dzieło przystosowania życia gospodarczego do wymagań kryzysu jest już wystarczająco zaawansowane, aby ostatnie ofiary mogły przynieść dobre rezultaty. Co więcej — groźba dewaluacji franka wskutek braku równowagi budżetowej została definitywnie uniekioną. Gubernator Francji stwierdził w dalszym ciągu, że wśród czynników, które mają przyczynić się do ożywienia gospodarczego, jednym z najważniejszych jest powrót na rynek kapitałów stezuryzowanych. Powzięte ostatnio przez rząd francuski decyzje mają na celu uruchomienie bezużytecznie leżących kapitałów.

(z) **Misja sir Frederic Leith-Ross'a na Dalekim Wschodzie.** W dniu 10 bm. udał się na Daleki Wschód doradca gospodarczy rządu brytyjskiego sir Frederic Leith-Ross, przewodniczący specjalnej misji gospodarczej. Według „Observer'a”, właściwym celem podróży jest zbadanie możliwości zorganizowania międzynarodowej pożyczki, która miałaby za zadanie wykorzystanie naturalnych bogactw Chin. Pismo wątpli jednak, czy w Japonii projekt pożyczki międzynarodowej znajdzie poparcie, i przypuszcza, że Japonia będzie wolała ograniczyć się do dwustronnego porozumienia z W. Brytanią. Porozumienie to dалоby W. Brytanię pewne ułatwienie handlowe na Dalekim Wschodzie w zamian za ustępstwa dla Japonii w zakresie jej ekspansji w koloniach angielskich.

(z) **Oznaki zbliżenia gospodarczego między Japonią i Chinami.** Ze strony czynników miarodajnych w Chinach wydane zostały zarządzenia, które przyczynia się do zbliżenia gospodarczego między Chinami i Japonią. Jako przykład może posłużyć m. in.: wznowienie notowań japońskiej przędzy bawelnianej na bawelnianej giełdzie w Szanghaju. Notowania te były zawieszone w r. 1931. Równocześnie giełda zbożowa dopuściła z powrotem japońskich importerów. W tym samym kierunku zmierzają fakty otwierania japońskich przedsiębiorstw w Nankinie oraz zezwolenie na uprawianie reklamy handlowej. W związku z tem zasługuje również na podkreślenie, że chińska policja na głównych ulicach dzielnicy międzynarodowej Szanghaju usunęła plakaty, które nawoływały do bojkotu towarów japońskich.

OBNIŻENIE TAKSY NOTARJALNEJ

Ministerstwo sprawiedliwości przesłało Radzie Notarjalnej do zaopiniowania projekt rozporządzenia o nowej takse notarialnej. Taksa ta w przeciwieństwie do dawniejszej jest bardzo zróżniczkowana. Opłaty za niektóre czynności ulegną wydatnej niższe. Termin wejścia w życie nowej taksy notarialnej jeszcze nie jest ustalony.

BATA I WARSZTATY SZEWSKIE

Jak donosi Polska Agencja Prasowa, na zażalenie właścicieli warsztatów szewskich przeciwko temu, że firma Bata przy swoich składnicach obuwia urządza mechaniczne oddziały reparacji obuwia, min. przem. i handlu dało odpowiedź dla szewców niekorzystną. Według tej odpowiedzi oddziały Bata są uprawnione po myśli obowiązującego prawa przemysłowego, do prowadzenia takich mechanicznych warsztatów naprawy obuwia przy swoich składnicach.

NOWY SENAT UNIwersYTETU LUBELSKIEGO

Odbyły się wybory do senatu uniwersyteckiego w Lublinie na rok 1935/36. Rektorem został wybrany, dotychczasowy rektor ks. dr. Antoni Szymański, prorektorem prof. dr. Białkowski Leon. Na dziekanów powołano: na wydziale prawa i nauk ekonomicznych ks. prof. Wiślickiego Jana, nauk humanistycznych prof. dr. Życzyskiego Henryka, wydziału teologicznego ks. prof. dr. Hoemakera Henryka i prawa kanonicznego ks. prof. dr. Rotha Jana.

W ROCZNICĘ ZGONU Ś. P. BISKUPA TYMIENIECKIEGO

W dniu 13 bm. w rocznicę śmierci pierwszego pasterza diecezji łódzkiej ś. p. biskupa Wincentego Tymienieckiego, odbyło się w katedrze łódzkiej staraniem komitetu obywatelskiego uroczyste nabożeństwo żałobne, w którym wzięli udział liczni przedstawiciele władz i organizacji społecznych. (KAP)

POKASANI PRZEZ WŚCIEKŁEGO PSA

Wydział zdrowia m. Łodzi ogłosił wezwanie do kilku osób, które w dniu 31 lipca na przedmieściu Zdrowie zostały pokasane przez psa. Jak stwierdzono później, pies ten był dotknięty wścieklizną. Odnosne osoby winny się zgłosić czempredniej celem poczynienia kroków zapobiegawczych przeciwko tej strasznej chorobie.

Z WŁOCŁAWKA

J. E. ks. biskup Radoński powrócił z kilkutygodniowego wypoczynku i objął znowu rządy diecezją.

Miasto przystąpiło do brukowania niektórych ulic kostką, zważając jednocześnie jezdnie, a poszerzając po bokach chodniki. Kostkowy bruk otrzymają ulice 3 Maja i Kościuszki. Usunięte z tych ulic t. zw. „kocie lby” będą zużyte na brukowanie ulic na przedmieściach.

NAPŁYW PĄTNIKÓW NA JASNA GÓRĘ

Około 50.000 pątników zgromadziło się na Jasnej Górze na uroczystość Wniebowzięcia Matki Boskiej w rocznicę „Cudu nad Wisłą”. W środę wieczorem odbyła się w klasztorze procesja z gorzącą adoracją Najświętszego Sakramentu. W czwartek, o godzinie 10 rano, o. Przeddziecki odprawił dziękczynną mszę na intencję sodalicy marjańskich męskich, licznie zebranych na tej uroczystości z całego kraju.

Sumę pontyfikalną odprawił biskup-suffragan sandomierski ks. Kubicki. Po południu odbyło się nabożeństwo dziękczynne za „Cud nad Wisłą”, poczem procesja wyruszyła dookoła klasztoru.

SUKCES OPERY LEŚNEJ W ZAKOPANEM

Przedstawienie „Halki” na stadionie zakopiańskim — na tle gór, zgromadziło około 700 widzów. Występujący artyści odnieśli pełny sukces.

PROCEDER ROZWODOWY ZBORU KALWIŃSKIEGO W WILNIE

„Jutrzenka Białostocka” z sierpnia r. b. podaje:

„Mimo naszych starań nie mogliśmy zdobyć statystyki udzielonych rozwodów kalwińskich w Wilnie. Superintendent kalwiński M. Jastrzębski zasłonił się tajemnicą urzędową i nie chciał udzielić jakichkolwiek informacji. Udało nam się otrzymać jednak inną drogą zupełnie ściśle dane statystyczne kalwińskiego zboru w Wilnie. W 1919 i 1920 r. zbor kalwiński w Wilnie udzielił po 12 ślubów rocznie, w 1921 r. już 24, a w 1922 roku cztery razy więcej, bo 96. Od 1923 r. do 1 października 1933 r. włącznie razem 2526 małżeństw. W tym czasie kalwiński zbor w Wilnie miał ochrzczonych 219, zmarłych 90. Z cefry 2526 małżeństw, wzięwszy cyfrę 12 ślubów za normalną z 1919 r. otrzymamy 120 za lat 10. Natomiast przeszło 2400 ślubów pochodzi z rozwodów.

Zbor kalwiński w Wilnie rocznie posiada przeciętnie 20 urodzonych i... 250 małżeństw. Z powyższego widać, że wilenski zbor uprawia wyraźny handel rozwodami, rozbijając rodziny katolickie.”

Krótkie informacje gospodarcze

— Oddziały P. K. O. od dnia 14. b. m. do 5 października b. r. będą wydawać tymczasowe świadectwa 3% premijowej pożyczki inwestycyjnej tym subskrybentom, którzy złożyli deklaracje subskrypcyjne w P. K. O. i którzy uiszcili całkowitą należność lub uiszcili wszystkie bieżące raty.

— W Gdyni powstaje Związek importerów śledzi. Do Związku tego przystępuje również Towarzystwo polowców dalekomorskich „Mewa”.

— Wywóz drzewa przez Gdynię w lipcu wyniósł 65 tys. metrów sześciu.

— Wywóz poszczególnych zbóż z Polski w lipcu przedstawiał się następująco: pszenica 27 502 tonn, żyto 12 937 t., jęczmień 12 638 t., owies 2 510 t.

— Obroty handlowe polsko-szwajcarskie wyniosły w lipcu b. r. 2.301,8 tys. fr. szwajc., z czego na import towarów polskich do Szwajcarii 1.187,5 tys. fr. szwajc., na eksport szwajcarski do Polski 1.164,3 tys. fr. szwajc.; ujemne saldo dla Polski 126,8 tys. fr. szwajc.

— Rząd rumuński zakupuje 10 tys. aparatów radiowych dla urzędów gminnych.

— Monopol zbożowy w Czechosłowacji sprzedał zapasy zboża w wysokości 63 tys. wagonów ze stratą około 20 koron na kwintalu. Ogólna strata skarbu państwa na tej transakcji wyniesie ponad 60 milionów koron.

— Czechosłowacki Bank Narodowy będzie udzielał obecnie kredytów na cele eksportowe w kwocie co najwyżej 50 tys. koron. Kredyty te będą udzielane jedynie dla transakcji eksportowych z krajami, nie posiadającymi ograniczeń dewizowych.

SPORT

„Legja” — „Skoda” 3:3 (0:3)

Trzeci z kolei mecz „Legji” o wejście do ligi, rozegrany wczoraj na stadionie miejskim w Poznaniu, zakończył się nieoczekiwanym wynikiem remisowym i utratą jednego cennego punktu przez gospodarzy. Zawody stały na przeciętnym poziomie i podzielić je można na dwa okresy: pierwsza połowa należała do gości, którzy grali nadszpedzanie dobrze i produktywnie, podczas gdy „Legja” wypadła b. słabo we wszystkich liniach.

W drugiej połowie obraz zmienił się zupełnie, bowiem gospodarze, niewątpliwie znacznie lepsi technicznie od gości, grali znacznie lepiej, to też goście, poza sporadycznymi wypadami, ograniczyć się musieli do obrony. Uciekali się przytem do gry na czas i do wybijania piłki na aut. Przebieg gry: Rozpoczęła „Legja”, lecz zagrania i akcje cechowała niepewność i chaotyczność, to też goście, którzy braki techniczne nadrabiali wielką ambicją i ruchliwością, zdobywali dość łatwo pole i często gościli pod bramką gospodarzy. U „Legji” zawodziła pomoc, a obrona, stawiając czoło naporowi gości, popełniała błędy. Dopiero w 28 min. jeden z ataków „Skody” przyniósł bramkę, uzyskaną przez Zbroję. Ataki gości stawały się płynniejsze i niebezpieczniejsze, zwłaszcza zagrania lotnych skrzydeł. Wszelkie akcje „Legji” kończyły się na obronie gości. W ataku gospodarzy pracowała w tym czasie jedynie prawa strona, podczas gdy lewa, a zwłaszcza Markiewicz ustawicznie traciła piłkę na rzecz przeciwnika. Również pomoc nie mogła zadowolić, grała bowiem za mało precyzyjnie. Goście rozegrali się na dobre i zdobyli przewagę, z której „Legja” nie potrafiła się otrząsnąć. W 38 min. planowy atak gości kończy się drugą bramką, strzeloną przez Górskiego. Na trybunach konsternacja. „Legja” gra bardzo ciężko, atak nie potrafił się uwolnić od pomocników gości, a strzały oddane na bramkę gości, można policzyć na palcach jednej ręki. Wreszcie w 44 min. dokładną centrę Skwarczyńskiego skierował Marjan ładnym „wolleyem” do siatki gospodarzy, nie atakowany przez nikogo.

Po przerwie „Legja” z miejsca energicznie naciera i już w 2 min. strzelili Skowroński pierwszą bramkę dla gospodarzy. „Legja” zdobyła przewagę, lecz akcje ataku nie były groźne, to też bramkarz gości wylapywał wszystkie piłki. Ambitny Skowroński wspólnie z Walczakiem raz poraz stwarzali pod bramką „Skody” zamieszanie. Goście ścignęli do pomocy dwóch napastników, aby wynik utrzymać. W 34 min. ładny strzał Zaremby odbił bramkarz gości, przyczem upadł i marnując kontuzję opuścił boisko. Zastąpił go rezerwowy, którego „Legja” zmusiła już jedną minutę później do kapitulacji. Strzelcem drugiej bramki był Zaremba, którego strzał odbił się od obrońcy i piłka wpadła do siatki. Przez kilka minut „Legja” naciera żywiołowo, wreszcie w 37 min. Mikołajewski wspaniałą „bombą” pomiędzy graczami zdobył wyrównującą bramkę. Od tej chwili gracze „Skody” wybijali przy każdej okazji piłkę na

aut, byle najdalej, aby wynik, tak zaszczytny dla nich, utrzymać, co im się też udało. Gdyby zryw „Legji” nastąpił kilkanaście minut wcześniej, mecz mógłby się zakończyć jej zwycięstwem. Był to w każdym razie „czarny dzień” gospodarzy i najsłabszy mecz w sezonie. Sędziował p. Rosala, mało ru-

chliwy, prowadził mecz nieco ospale. Publiczności około 5 tysięcy. (al)

„UNION-TOURING” — „POLONIA” (BYDGOSZCZ) 6:0 (2:0)

„CZARNI” — „REWERA” (Stanisławów) 3:1

„POLICYJNY” — 22 P. P. (Siedlce) 3:1

Dzisiejsze przedbiegi wioślarskie

Mistrz Polski w jedynce Verey po treningu na torze Grünau pod Berlinem. Razie Polacy pilnie przygotowują się do mistrzostw Europy, które rozpoczynają się przed biegami dzisiaj

Losowanie przedbiegów do wioślarskich mistrzostw w Grünau odbyło się we środę. Z osad polskich jedynie dwójka ze sternikami nie będzie brała udziału w przedbiegu, inne osady wylosowały następujących przeciwników:

Jedynki — przedbieg I: Węgry, Polska, Hiszpania, Włochy i Austria.

Dwójki podwójne — II p.: Polska, Czechy, Szwajcaria, Węgry.

Dwójki bez — I p.: Polska, Holandia, Jugosławia, Węgry i Szwajcaria.

Czwórki bez — I p.: Szwajcaria, Jugosławia, Danja, Węgry i Polska.

W komisji sędziowskiej czynny będzie z Polaków p. Bojańczyk jako starter oraz p. Sporny jako sędzia na mecie.

„AZS” Warszawa wygrał turniej „Unji”

Błyskawiczny turniej piłki wodnej „Unji” zgromadził mimo niepewnej pogody sporo publiczności.

Z drużyn wyróżnili się goście, którzy górowali zdecydowanie nad zespołami poznańskimi, zdobywając pierwsze miejsce i nagrodę wędrowną p. I. Koniecznego.

Z graczy wyróżniła się szczególnie trójka Karpiński, Makowski i Gumkowski, którzy też podzieleni się łupem bramkowym w liczbie 18, osiągniętym w trzech meczach.

Drugie miejsce zajęła „Unja”, która wystąpiła bez Kubiaka, Kubickiego, Richtera i Widermańskiego. Zasłużone trzecie miejsce zajął „Sokół”, który w spotkaniu z akademikami grał słabiej, niż zwykle z powodu tremy i braku rutyny. Poznański „AZS” ma za słabych pływaków i dlatego z szybszymi drużynami wychodzi znacznie słabiej.

Wyniki meczy, w których grało po pięciu zawodników w każdej drużynie ze skróconym czasem gry do dwa razy po trzy minuty, przedstawiają się następująco: „AZS” Warszawa i „Unja” 4:0 (3:0). Bramki uzyskał Makowski 3 i Gumkowski. „Sokół” i „AZS” Poznań 1:0 (1:0). Bramkę uzyskał Durski II. „Unja” i „Sokół” 2:1 (1:0). — Bramki dla zwycięzców uzyskali Kolasiński i Maleszyński III, dla „Sokoła” Potocki. „AZS” W. i „AZS” P. 6:0 (2:0). Bramki Karpiński i Gumkowski dwie oraz Lachman i Makowski. „Unja” i „AZS” P. 1:1 (0:0). Bramkę dla „Unji” strzelił Kolasiński, dla „AZS” Niesiołowski. „AZS” W. i „Sokół” 8:0 (4:0). Bramki uzyskali Makowski 4, Karpiński 3 i Lachman.

W odbytych zawodach z udziałem zawodników warszawskich osiągnięto następujące wyniki: Panie: 100 mtr. dow.: 1) Janasikówna II (U.) 1:35.8, 2) Stawska E. (U.) 1:37.3, 3) Tosiońska (AZS W.) 1:41.1 100 m klas.: 1) Kudlińska (U.) 1:44 (zdyskw.), 2) Mellinó-

wna (AZS. W.) 1:45.6, 3) Stawska J. (U.) 1:51.6. 3x100 m zm.: 1) „Unja” (Kudlińska, Stawska I, Janasikówna) 5:27.3, 2) „AZS.” Warsz. 5:39.7. Pano- wie: 100 m dow.: 1) Musiałowicz (AZS. Warsz.) 1:11.2, 2) Perz (U.) 1:11.9, 3) Hellwing (AZS. Pozn.) 1:14.7. 100 m klas.: 1) Czajkowski (U.) 1:27.5, 2) Powąski (U.) 1:32.2. Organizacja dobra. (wz.)

Mistrzostwa klasy A.

„KORONA” i „OKS.” 3:2 (1:1)

Poznań. Benjaminek A - klasy rozpoczął swój start w czołowej klasie okręgu dość szczęśliwie. Wygrał zresztą swój mecz z „OKS.” zasłużenie, dzięki lepiej dysponowanemu pod bramką atakowi. Goście naogół grali słabo i na wąskim i krótkim boisku nie umieli sobie dać rady z przeciwnikiem, który po zdobyciu drugiej bramki miał przewagę. Bramki strzelili dla zwycięzców Wardyński dwie i Lechniak jedną. Dla „OKS.” Leiński. Sędziował p. Kryszak.

„UNJA” i „WARTA” 1:1 (1:0)

Kościan. Pierwsze spotkanie z serji jesiennych rozgrywek w kl. A., rozegrane na stadionie zakładu psychiatrycznego, przyniosło gospodarzom jeden cenny punkt. Wynik naogół odpowiada przebiegowi gry, choć do przerwy więcej z gry mieli gospodarze. Bramkę dla „Unji” zdobył Hofmański, wyrównującą dla „Warty” strzelił Nawrot. Sędziował p. Czajka.

„HCP.” i „OSTROVIA” 4:3 (3:0)

Ostrów. Zawody powyższe zakończyły się szczęśliwym zwycięstwem drużyny poznańskiej, która dwie bramki zdobyła z karnego. Sprawiedliwym byłby wynik remisowy. Na meczu doszło do zająć. Publiczność, niezadowolona z rozstrzygnięcia sędziego, który forytował drużynę gości, wtargnęła bowiem na boisko. Trzy bramki dla gości strzelił Konopa i jedną Janiszewski. Dla „Ostrovii” wszystkie bramki zdobył Bloch. Sędziował p. Kakiel.

„Poznań” — „Szamotulski K. S.” 2:0 (0:0). Zawody o mistrzostwo kl. B. rozegrane na stadionie na Śródcie, zakończyły się zasłużonym zwycięstwem drużyny poznańskiej, która miała przewagę przez cały czas i górowała znacznie technicznie. Bramki dla zwycięzców strzelili: Redzyński i Zbąski po jednej. Sędziował dobrze p. Maślak. (al)

„Admira” — „San” 4:1 (2:0). Zawody towarzyskie, rozegrane na boisku na Górczynie. „San” wystąpił do meczu tego z 6 rezerwami i uległ dobrze dysponowanej „Admirze”. (al)

O mistrzostwo kl. C. „Sokół” (Jeżyce) pokonał „Legię” ze Środy 5:1 (2:1).

„Sokół” leszczyński zwyciężył w potkaniu o puchar p. Klimka „Polonię” (Leszno) 3:2 (1:1). Bramki strzelili dla „Sokoła” Kowalewski, Piątek i Waliński, dla „Polonji” Jankowiak.

„Pogoń” i „Hakoah” (Wiedeń) 2:2 (2:1).

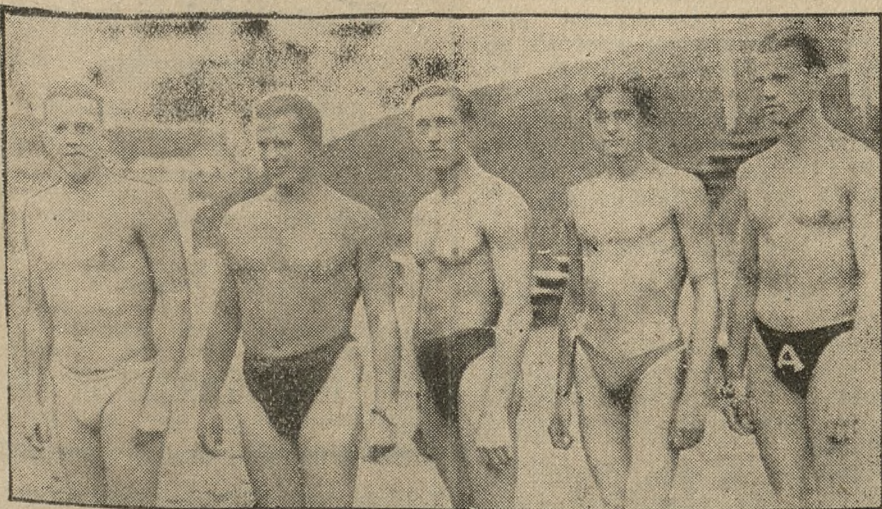
Kolarstwo

W wyścigu „Dookoła Ziemi Wielkopolskiej” zwyciężył ubiegłoroczny zwycięzca Starzyński (Legja-Warsz.) w czasie 13 godz. 01.3 min.; 2. Zieliński (Skoda) 13 g. 11.51 min.; 3. Kołodziejczyk (Wima-Łódź) 13 g. 12.21 min.; 4. Duda (Garbarnia-Kraków); 5. Galeja (HCP) 13 g. 22.05 min.; 6. Konopczyński (Świt); 7. Wasilewski (Skoda); 8. Michalak (Skoda); 9. Zagórski (Jur-Warszawa); 10. Kluj (HCP).

Drużynowo wygrała „Skoda” Warszawa (Wasilewski i Michalak). Najlepszą drużyną Poznańskiego O. Z. K. była drużyna „HCP”. Organizacja na stadionie nie dopisała, bowiem na boisko wpuszczano w czasie biegu masy publiczności. Również szwankowało informowanie publiczności. (al)

O mistrzostwo okręgu K. S. M. K. S. M. (Winiary) przeprowadziło wczoraj doroczną imprezę sportową — wyścig kolarski dla członków K. S. M. na szosie określonej o tytuł mistrza okręgu. W kategorii seniorów na trasie 45 km (7 okrążeń) pierwsze 3 miejsca obsadzili zawodnicy: 1) Stefan Lisiecki (KSM. Wilda) 1:23.6 min., 2) Leon Dolski (Jeżyce) 1:23.7 min., 3) Stanisław Chudziński (Winiary) 1:29.7 min. W kategorii juniorów (2 okrążeń 14 km) miejsca uzyskali: 1) Wacław Poprawka (Wiry) 26:37 min., 2) Zbigniew Malinowski (Fara) 27:00 min., 3) Marjan Basiński (Winiary) 27:4 min.

Puchar wędrowny zdobył w tym roku oddział K. S. M. Wilda. Publiczności dużo. Organizacja staranna, spoczywała w rękach poznańskiego okręgu KSM.

Drużyna zwycięzców w piłce wodnej AZS-Warszawa. Od lewej: Makowski, Lachman, Thiem, Gumkowski i Karpiński.

„Warszawianka” — „ŁKS” 3:1 (2:0)

Warszawa. Nowe, niespodziewane zwycięstwo odniosła „Warszawianka”, jeszcze niedawno ostatnia w tabeli ligowej, nad zajmującą w tej tabeli czołowe miejsce, drużyną „ŁKS”. Zwycięstwo to było przemytem w całej pełni zasłużone, gdyż gospodarze przez cały czas przeważali, grając bardzo żywo i górując stale pod bramką Łódzian.

Bramki dla gospodarzy zdobył Pi-rych dwie i Smoczek. Honorową bramkę dla „ŁKS” uzyskał Sowiak. Sędziował p. Staliński. Widzów 1000 osób.

Kraków. — Spotkanie ligowe „Warta” i „Cracovia” wskutek zniszczenia boiska „Cracovii” w czasie huraganu śródogowego nie odbyło się.

Reprezentacje pięściarskie Polski i Niemiec

Reprezentacja Polski wystąpi przeciw Niemcom na meczu międzypaństwowym w Warszawie w dniu 1 września w następującym składzie: waga musza: Rotholz (zastępca: Sobkowiak); waga kogucia — Krzemiński (Jarząbek); waga piórkowa — Polus (Matuszczyk); waga lekka — Sipiński (Kajnar); waga półśrednia — Misiurewicz (Lelewski); waga średnia — Majchrzycki (Chmielewski); waga półciężka — Szymura (Doroba); waga ciężka — Piłat (Choma). Zawodnicy polscy obecnie trenują na świeżem powietrzu, aby przyzwyczaić się do występu, który również odbędzie się na wolnym powietrzu. Jak wiadomo bowiem, ring będzie ustawiony pod gołym niebem na stadionie warszawskim. Jako sparringpartner dla Piłata i Chomy w ciężkiej wadze do obozu ściągnięto Chistowskiego, który trenuje już w Warszawie.

Skład zespołu, zaproponowany przez trenerów Smitha i Stamma, został zatwierdzony przez kapitana sportowego PZB, p. Bielewicz. Jest to najsilniejszy skład, jaki Polska może obecnie wystawić. Brany początkowo pod uwagę w wadze muszy Czortek, już obecnie znajduje się w piórkowej i oczywiście niema mowy o strenowaniu takiej naważki Jarząbek jest bezwzględnie słabszy od Krzemińskiego. Ten ostatni zresztą jest lepszy obecnie i od Wirskiego. W średniej Chmielewski nie mógł być uwzględniony, gdyż wykazuje ostatnio słabą formę, podczas gdy Majchrzycki znajduje się w świetnej formie.

Reprezentacja niemiecka na spotkanie z Polską, które odbędzie się w dniu 1-go września w Warszawie na stadionie Wojska Polskiego została już ustalona. W skład reprezentacji wchodzić więc mistrzowie poszczególnych wag za wyjątkiem Jaspara, który w mistrzostwach startował w wadze ciężkiej i będzie robił wagę półciężką. Skład przedstawia się następująco (od wagi muszy — w nawiasie rezerwowi): Faerber (Strangfeld), Rapsilber (Staszak), Buettner II (Miner), Schmiedes (Buettner I), Murach (Mahn), Stein (Blum), Jasper (Moser) i Runge (Vossen).

Reprezentacja niemiecka na spotkanie z Polską, które odbędzie się w dniu 1-go września w Warszawie na stadionie Wojska Polskiego została już ustalona. W skład reprezentacji wchodzić więc mistrzowie poszczególnych wag za wyjątkiem Jaspara, który w mistrzostwach startował w wadze ciężkiej i będzie robił wagę półciężką. Skład przedstawia się następująco (od wagi muszy — w nawiasie rezerwowi): Faerber (Strangfeld), Rapsilber (Staszak), Buettner II (Miner), Schmiedes (Buettner I), Murach (Mahn), Stein (Blum), Jasper (Moser) i Runge (Vossen).

Akademickie mistrzostwa świata

Sukces Polek — W punktacji prowadzą Węgry

Budapeszt. W dalszych rozgrywkach mistrzostw akademickich świata rozegrano przedbieg pływacki na 1.500 m. W finale na 100 m zwyciężył Anglik Besford 1:11.8 sek., 2) Biszkey (Węgry), 3) Gömbös (W.). Karliczek zajął 5-te miejsce w czasie 1:14.6 sek.

W koszykówce panów Łotwa pokonała Węgry 45:24 (14:11) i zajęła pierwsze miejsce.

Polki zdobyły w koszykówce mistrzostwo akademickie świata.

W water-polo Węgry pokonały Czecho-

słowację 6:0, a Niemcy Austrię 3:2. Akademickim mistrzem świata zostały tym samym Węgry, zdobywając 6 punktów (26:1). Wicemistrzostwo uzyskała Czechosłowacja, 3) Niemcy.

W rozgrywkach szermierczych mistrzostwo drużynowe w szpadzie zdobyła Francja przed Niemcami oraz Węgrami.

W klasyfikacji państwowej po 4 dniach prowadzą Węgry, mając 209 p., 2) Niemcy 142 p., 3) Francja 22 p. Polska znajduje się na razie na 13-tym miejscu z 4 punktami. (Pat.)

Witkowski mistrzem zawodów motocykl.

Bydgoszcz. (Tel. wł.). Na torze żużlowym odbyły się w czwartek, wobec licznie zgromadzonej publiczności, biegi o mistrzostwo Polski.

Tytuł mistrza zdobył tym razem Witkowski (Bydgoszcz), który całą trasę w biegu finałowym przejechał w czasie 3 g. 12.8. Tytuł wicemistrza zdobył Geyer z Sosnowca 3 g. 32.4 przed Krystą 3 g. 35. Breslauer, jeden z faworytów do tytułu, miał na trasie wypadek, który jednak, na szczęście, zakończył się niegroźnie.

Bieg był przeprowadzony na zasadzie wyrównawczej. Zdaje się jednak, że komisja zrobiła tu niewłaściwe obliczenie, dając na 6 okrażeń aż jedno okrażenie forów zawodnikom, jadącym na słabszych maszynach, przez co pokrzywdzono Geyera i Krystę.

Lekka atletyka

Krauss i Dollinger, dwie znane lekkoatletki niemieckie, przybywają do Polski, by zmierzyć się z Walasiewiczówną w dn. 31 b. m. i 1 września. Zawody odbędą się w Poznaniu i Krakowie.

Okresowe zawody lekkoatletyczne odbędą się w niedzielę o godz. 16.30 na boisku „Warty”, które będą zarazem eliminacją przed spotkaniami Poznania z Warszawą w dniach 31 b. m. i 1. 9. Wobec zapewnionego startu Biniakowskiego, Jasiewicz i innych, zawody powyższe wzbudzają duże zainteresowanie wśród zwolenników lekkiej atletyki.

Tutaj należy podkreślić, że spotkanie z Warszawą mimo wyższość i Poznania na mistrzostwach Polski i nikiej przegranej w roku ubiegłym nie przedstawia się w roku bieżącym zbyt różowo, a zatem zmobilizowanie wszystkich sił leży w interesie sportowego Poznania. Przeglądem sił Poznania będą powyższe zawody. (kom)

Pierwsze eliminacyjne okręgowe zawody w f. Poczutowego P. W. w Poznaniu odbędą się w niedzielę o godz. 10 na stadionie „Ośrodek” przy ul. Bukowskiej. Startuje około 100 zawodników z całej Wielkopolski. (kom)

Niektóre pisma niemieckie zamieściły pogłoskę o tem, że doskonały polski zawodnik w skoku o tyczce Schneider zo-

stał skaperowany przez klub berliński S. C. Charlottenburg i do Polski więcej nie powróci.

Jak komunikuje rodzina Schneidera, pogłoski te są bezpodstawne. Schneider wprowadził dotychczas, tj. do godz. 19 w czwartek do Katowic nie powrócił, niemiec nie miał zamiaru pozostać w Berlinie mimo, że przebywał tam jego brat. Natomiast Schneider, który od trzech lat pozostaje bez pracy, starał się o posadę i oczywiście zależnie od tego przesiedliłby się ewentualnie do Warszawy. Ostatnio obiecywano mu posadę na Śląsku, tak, że Schneider pozostanie w Katowicach. Ma tylko zmienić przydział klubowy i przenieść się do K. P. W. (Pat.)

Pływanie

Miejszklubowe zawody urządza z okazji swego 25-lecia I. S. V. P. w niedzielę, 18 b. m. o godz. 15 na własnej pływalni przy ul. Maltańskiej 2 (narożnik ul. Świętojańskiej). Wszystkie poznańskie stowarzyszenia pływackie zgłosiły swój udział. Zarząd I. S. V. P. ufundował dla zwycięskiego zespołu piękną nagrodę przechodnią w formie rzeźby w brzoźnie, dłuta młodego poznańskiego artysty Fr. Gdeczyka, absolwenta Państwowej Szkoły Sztuk Zdobniczych w Poznaniu. Rzeźba ta została wystawiona w oknie f-y „Dom Sportowy” przy ul. św. Marcina. (kom)

KINOTEATR „SŁOŃCE” KINOTEATR

Dziś w piątek
Nieodwołalnie poraz ostatni
Głośnie arcydzieło filmowe

JESTEM ZBIEGIEM

W roli tytułowej:

PAWEŁ MUNI

Jutro w sobotę
Atrakcyjna Premjera
Najpiękniejszy Romans Filmowy

OSTATNIA SERENADA

W rolach głównych:

NILS ASTHER — PAT PETERSON

Kłopoty Samuela Szwarc

Ciekawy proces w Warszawie ujawnił perypetje właściciela nieistniejącego już w Poznaniu „Banku Komercyjnego” z rewidentem, który domagał się 30.000 złotych kredytu na niecodzienny wynalazek

Jak donosi warszawski „Express Poranny”, wydział odwoławczy warszawskiego sądu okręgowego zajmował się ostatnio sprawą o zniesławienie, wytoczoną Samuelowi Szwarcowi, właśc. żydowskiego „Banku Komercyjnego, Spółdzielni z o. o.” przez rewidenta spółdzielczego, Zenona Jakubczaka z Warszawy. Jakubczak miał stosunki służbowe z bankiem, noszącym charakter spółdzielni. Na Jakubczaka Szwarcowi bardzo zależało, gdyż mógł on zakwestjonować charakter tej instytucji, która właściwie poza nazwą nic wspólnego ze spółdzielnią nie miała.

Jakubczak chciał uzyskać w banku Szwarc pożyczkę w wysokości 30.000 złotych na eksploatację pewnego wynalazku samochodowego. Wynalazek ten pozwalał jakoby na zahamowanie auta w ciągu ułamka sekundy.

Szwarc nie chciał odmawiać wprost, ale zlekkał, wreszcie jednak gdy Jakubczak zażądał kategorycznej odpowiedzi, odprawił go z niczem.

— To nie jest ostatnie nasze spotkanie — odpowiedział rewident, wyjeżdżając do Warszawy.

W jakiś czas później Szwarc znalazł się również w Warszawie, i tu jeszcze raz Jakubczak zaatakował go o pożyczkę, co również spotkało się z odmowną odpowiedzią.

W dwa dni potem Szwarc otrzymał z Poznania terminową depezę, powiadamiającą go, że Jakubczak dokonywał tam rewizji „Banku Komercyjnego, Spółdzielni z o. o.”

Traktując to jako szykanę ze strony rewidenta, Szwarc wspólnie z gen. Sochaczewskim, będącym członkiem rady nadzorczej banku, udał się do prezesa państwowej rady spółdzielczej w Warszawie, p. Ksawerego Pomijałskiego, zakomunikował mu, że w tych stosunkach, w jakich znajduje się Jakubczak do banku, rozważony odmową pożyczki, niespodziana rewizja dokonana bezpośrednio potem nie jest na miejscu. Gen. Sochaczewski zaznaczył nawet, że tego rodzaju postępowanie rzuca cień na bezstronność Jakubczaka.

Prezes Pomijałski telegraficznie nakazał wstrzymanie przeprowadzanej rewizji i Jakubczaka odwołał.

Dla ratowania swej zachwianej pozycji służbowej p. Jakubczak wniósł przeciw Szwarcowi skargę do oddziału VII sądu grodzkiego w Warszawie o zniesławienie, polegające na przypisywaniu mu, jakoby jechał na rewizję do Poznania dla szyszan.

Proces pierwszej instancji wyglądał bardzo dziwnie. Adwokat Szwarc, mając tego dnia inną sprawę, złożył deklarację z prośbą o przełożenie sprawy Szwarc na godz. 11-tą. Szwarc, który o 10-tej przybył do sądu wraz z gen. Sochaczewskim, wyszedł wobec tego na miasto na śniadanie.

Korzystając z nieobecności przeciwników, p. Jakubczak poprosił sąd o wcześniejsze wzięcie sprawy. Gdy sędzia zwrócił mu uwagę, iż adwokat prosił o jej wstrzymanie, oskarżyciel oświadczył, iż to właśnie jego adwokat o to zabiega, ale wogóle, jak się okazuje, do sądu nie przybędzie, gdyż jest chory.

Sędzia wobec tego uznał dalsze czekanie za nieaktualne. Jakubczak zrzekł się świadków, byle tylko mieć natychmiast wyrok i po 10 minutach na Szwarcu ciążył wyrok pół roku więzienia oraz tysiąca złotych grzywny z zamianą w razie niemożności zapłacenia na dalsze pół roku pozbawienia wolności.

Powróciwszy do sądu, Szwarc dowiedział się o tem od woźnego i począł protestować, przedstawiając, że zasłała jakaś złośliwa intryga ze strony przeciwnika. Sędzia skazał Szwarc

za przeszkadzanie w dalszej sesji na 200 zł grzywny, co bankowiec z miejsca musiał uiścić.

Obronca Szwarc podjął środki odwoławcze i sprawa znalazła się w drugiej instancji. Tam proces przyjął inny zupełnie obrót.

Okazało się po przesłuchaniu świadków, że Jakubczak w czasie krytycznym miał jechać na rewizję nie do Poznania, lecz na Podhalę, zamienił się jednak w ostatniej chwili z kolegą, nie powiadamiając o tem władzy przełożonej.

Obrona przedłożyła list Jakubczaka, w którym ten proponuje poniechanie sprawy, o ile Szwarc wypłaci mu trzymiesięczne odszkodowanie i pensję urlopową.

Wydział odwoławczy sądu okręgowego uznał, że w zgłoszeniu się Szwarc do prezesa Pomijałskiego brak cech zniesławienia, bowiem wniosek, który p. Szwarc wyciągał z niespodzianej wizyty rewidenta w Poznaniu, był zupełnie słuszny.

Z tych względów sąd Szwarc uniewinnił.

Od siebie dodajemy, że „Bank Komercyjny, Spółdzielnia z o. o.”, założony został w Poznaniu przez Żyda Szwarc, uciekiniera z Niemiec, w dniu 18 lipca 1933 r. Lokale żydowskiego banku mieściły się zrazu przy ul. 27 Grudnia nr. 4, a później zostały przeniesione na ul. Wielką 6. Banczek ten, mimo różnych wysiłków, nie mógł ustalić sobie egzystencji i uchwalał sąd grodzkiego w Poznaniu z dnia 14 stycznia 1935 „spółdzielnia” została rozwiązana. Likwidatorem ustalono Józefa Mączyńskiego — Poznań, Dąbrowskiego 5 a, gdy go odwołano, jako likwidatora wybrano samego założyciela, Szwarc, zamieszkałego w Poznaniu przy ul. Siemieradzkiego 11.

Plantacje kawy u polskich osadników w Brazylii

Osadnicy, przybyli z Polski na kolonię Aguiá Branca (Orzeł Biały) w stanie Espírito Santo w Brazylii, zaprowadzają plantacje kawy. Wykorzystują oni w ten sposób dobre wartości gleby. Kolonista posiada przeciętnie od 2 do 5.000 krzewów kawowych.

Osadnicy, którzy wcześniej zajęli się u siebie uprawą kawy, zbierają już od 2 lat plony i osiągają dość poważny dochód. Pomysłowe wyniki pracy zachęcają coraz więcej kolonistów do plantacji kawowych. Właściwa podstawa dochodowości polskiej osadnika w Espírito Santo stanie się kawa, która nawet przy gorszej koniunkturze może dać względnie dobre dochody. Szczególnie opłaca się zajmowanie się uprawą kawy drobnym plantatorom, którzy nie muszą korzystać z pracy robotników najemnych.

85 operacji na jednym pacjencie

W Ameryce wszystko jest nadzwyczajne. Najnowsza sensacja Nowego Jorku jest 14-letni Harold Pflieger, który poddany został 85 zabiegom operacyjnym i mimo to... wyzdrowiał. Chłopiec zapadł na ciężkie zapalenie kości, do którego dołączyło się jeszcze zatrucie krwi. W ciągu ośmiu miesięcy przymusowego pobytu małego pacjenta w szpitalu dokonano na nim 85 operacji, a w tem amputacji prawej nogi aż po kolano oraz kilka transfuzji krwi. Nic dziwnego, że dzienniki amerykańskie przepełnione są opisami choroby Pfliegera i fotografiami cudownie uleczono.

Kobiety, kursy LOPP. nauczą was broń siebie i swych najbliższych przed niebezpieczeństwem nalołu nieprzyjacielskiego lotnictwa.

33 Loteria Państwowa

(Nieurzędowa i bez gwarancji).

Dalszy ciąg ciągnięcia z dnia pierwszego.

CIĄNIENIE DRUGIE

Po 10.000 zł na nr. nr.: 80815 93595 112295 128945 172029.

Po 5.000 zł na nr. nr.: 48524 78954 132088 163515 166387.

Po 2.000 zł na nr. nr.: 45845 77837 157749 169962 182517.

Po 1.000 zł na nr. nr.: 34509 129187 139458 162654 173296.

Po 500 zł na nr. nr.: 1645 52936 74837 81442 86222 102517 128960 132750 159479 179580.

Po 400 zł na nr. nr.: 7993 39903 52961 53656 66918 69456 93328 94673 95344 99907 103889 114055 118275 118572 122355 135404 142355 151920 157606 158294 160061 177334.

Po 300 zł na nr. nr.: 5155 9614 12863 25230 27673 41240 45184 59176 74475 80410 83311 97490 110976 111487 119163 123624 127196 149376 155060 167209.

Po 250 zł na nr. nr.: 33016 36877 40019 41910 50409 54742 63829 65192 66786 70786 81227 79009 80724 83392 84221 86317 87971 88720 96580 99534 99783 102820 104696 106497 107769 111643 11979 118119 122241 127762 129344 131992 136836 146117 151770 153158 154864 158002 158437 158674 162338 163749 172277 174075 174045 179376 181068.

Na los III kl. Nr. 139693

padła wygrana

10.000,- zł

w kolekturze F. ZYGARŁOWSKIEGO

Poznań, 27 Grudnia 12.

dg 3551

Po 200 zł na numery:

188 1381 556 2497 582 852 3474 4109 5221 6143 311 8599 719 9979 11782 12175 856 13441 14001 264 16909 19539 20422 88 21021 388 21021 388 620 706 22099 110 200 23213 17 24735 39 25483 27462 28198 858 996 29091 226 423 817 30133 31016 32228 786 33293 34234 395 522 35134 301 64 784 90 36561 877 37740 85.

38014 204 587 634 876 925 86 39493 40626 753 838 41373 464 43324 938 44995 45178 46156 241 375 93 406 47618 987 48079 144 338 56 769 49150 257 767 82 50077 101 53587 54199 249 403 594 56532 960 58134 96 60759 811 991 61524 62435 27 63536 877 64029 653 906 67467 76 692 936 60182 383 679 827 55 70147 71257 412 832 55 72317 404 634 73561 812 63 88 927 75231 34 59.

76210 77327 566 641 78640 742 72 903 79089 174 265 81202 584 82788 83814 41 988 85154 86288 87100 22 95 88376 761 832 992 89715 91014 993 535 85 705 92319 516 624 870 93740 994 94131 988 95890 96161 97090 354 77 98412 99350 534 100418 27 101203 102198 434 828 103301 937 104720 105739 106186 558 696 888 107196 406 767 108348 110527 112849 59.

114127 115094 243 45 116238 350 586 119156 616 120744 996 121826 122422 123480 780 124333 869 972 125024 782 958 126065 127491 629 794 128594 130755 74 131202 829 132225 133055 700 134572 135057 700 136115 362 771 97 920 137011 565 608 138503 713 972 139478 695 771 75 140698 141256 345 913 142781 143962 144178 938 70 145033 146224 355 624 936 147054 159 345 996 148721 149014 196 616 150186 513 151323.

152222 153294 382 664 994 154037 142 882 155616 156148 158121 565 159626 52 160342 605 161819 162029 280 163102 325 560 164350 702 165146 781 166219 974 168482 169931 171156 318 527 702 911 172848 173968 174241 679 175315 433 176238 729 177698 775 178216 659 179035 468 181200 14 742 855 915 182361 499 786 997 184696.

Po 50 zł na numery:

319 1978 78 2150 813 3248 668 8514 696 9611 904 10002 11957 13513 951 14609 15752 16014 634 19928 20056 22272 867 23160 76 97 349 542 730 25128 347 26684 27126 279 28224 29786 30100 495 31420 32780 33863 34644 35203 387 987 36145 368 908 37116 364.

38790 39629 717 40063 41429 658 790 43159 239 44142 317 45179 376 80 515 85 46274 408 48183 987 50929 51231 890 52440 681 53358 980 55953 56 56275 58315 428 59599767 800 63326 651 65070 866 67376 532 68138 971 70106 334 71694 98 72007 547 73315 522 74095 75577. 76241 498 77186 242 91 305 431 853 78046 475 94 79207 44 521 80126 522 679 809 81246 411 82288 309 402 720 807 83327 84776 85585 86734 87533 736 71 88590 89043 123 358 90498 781 91505 858 92069 927 93432 66 893 94001 290 365 95070 92 96540 64 97291 98124 303 984 99064 346 465 100956 69 101121 245 453 961 102859 910 103043 213 483 971 104841 105611 106271 564 83 107450 583 108023 640 109280 110243 777 331 111521 113573.

115456 116183 117007 345 118431 815 93 119643 120297 122027 986 123223 126235 418 127645 129361 130628 131823 132406 135182 339 60 978 136425 821 137291 856 138500 139483 664 141741 142819 144313 551 76 794 146232 335 555 147495 148118 626 149046 448 57 854 976 150644 151823.

152800 153530 737 154163 345 155780 156264 158740 159675 160290 773 161066 153 162102 559 808 163276 165919 93 166298 557 167009 668 168597 169164 434 170330 527 619 171072 172796 924 173049 764 175238 375 716 176275 177117 317 178103 806 179274 180046 356 183853 184595 996.

CIĄNIENIE TRZECIE

Po 200 zł na numery:

1193 5392 6504 33 46 7045 638 8262 746 10710 12171 13282 565 988 16971 17180 652 739

19026 603 21716 23091 590 986 24024 25290 481 577 26942 27021 884 29885 31656 778 32359 684 983 33795 34142 271 36073 280 941.

38067 39367 40109 637 41178 472 560 660 43415 46243 47639 742 926 49154 983 50594 740 51159 278 52614 53877 54081 919 55603 56558 711 988 57925 36 58891 59608 817 60128 717 61360 812 62800 81 63751 64110 259 509 65614 896 66565 67786 68035 310 69013 618 55 809 70291 448 535 95 679 92 994 71555 72787 73265 524 75759 966 77.

76285 653 77355 78290 611 79361 80509 786 812 82948 83116 27 530 85465 809 86558 969 87602 709 88251 584 875 89830 90446 575 925 91521 92091 216 472 657 93864 94122 332 760 854 953 95006 96435 97858 98259 99614 744 916 100171 792 101226 102169 207 477 103180 393 686 850 107173 959 108524 26 109630 112842 113848.

114298 735 873 115086 408 116204 117015 457 608 118020 566 799 867 119097 210 120138 44 323 644 121019 122547 123649 850 124275 127184 217 128964 129159 778 85 130423 664 131994 132352 504 133067 849 134625 135051 297 344 136852 137466 138694 139422 761 893 140600 141636 142144 143296 795 144339 900 146147 60 148075 456 149184 680 150093 868 151306 477 876 959.

153475 848 155038 389 711 156001 02 93 157321 158010 368 489 159141 208 320 687 161340 162298 339 163799 165073 166124 167888 168859 169637 64 786 979 171839 172397 173206 314 783 174276 300 407 175356 562 663 176287 843 913 177270 358 179243 180502 721 962 181045 75 280 182921 183238 184765.

Po 50 zł na numery:

149 3031 776 4149 6339 644 8032 9213 11058 254 427 675 12307 660 15884 17707 19050 259 21935 22656 845 23795 24505 25030 26798 29466 30011 563 31581 906 32037 879 35385 36945 37596 943.

38052 222 25 305 633 39378 587 40045 586 694 41196 432 867 42904 43715 946 44381 423 960 45290 46014 47493 538 4818 608 744 49562 50303 51396 556 53155 54142 932 57487 597 60103 61573 62085 63052 964 64066 31 65848 66595 67521 68411 17 69356 73459 74020 661 963 75548 862.

76089 377 77080 78089 81496 968 82768 83080 143 757 85075 118 322 87135 235 89079 329 89525 90737 87 92289 464 93810 94953 95440 50 54 933 97412 15 706 98259 99224 669 764 100102 103235 522 106068 143 107312 742 108329 109034 285 110520 868 111869 905 113306 655. 115981 118387 459 722 119584 120488 121753 122686 123089 339 124959 64 127214 863 128413 45 82 532 129043 49 207 488 827 130907 132256 133722 921 134254 355 62 614 820 135028 136146 137498 758 138664 835 930 139893 928 140783 941 141032 292 482 142431 145214 449 146314 575 147230 60 148564 149232 150206 151719 958. 152762 153905 154634 65 155647 998 156057 84 133 90 606 63 756 158836 89 951 159623 160329 161547 925 89 162092 163592 165601 166351 167273 352 515 55 168388 170017 165 618 171199 699 939 173916 175400 176767 178740 179415 181204 78 809.

W drugim dniu ciągnięcia 3 klasy, wygrane padły na numery następujące:

20.000 zł na nr.: 51593.

10.000 zł na nr.: 117129.

5.000 zł na nr.: 117959.

Po 2.000 zł na nr. nr.: 11005 57507.

Po 1.000 zł na nr. nr.: 34908 125753 150623 160401 172516 179566.

Po 500 zł na nr. nr.: 16406 25083 38540 75671 76405 92486 98128 98496 100791 102505 116852 120858 122523 133670 133688.

Po 400 zł na nr. nr.: 4654 25397 32978 41251 47769 50817 63812 74912 75687 107019 122523 130401 133669 166472.

Po 300 zł na nr. nr.: 8493 14417 32622 36942 50892 51389 59162 59859 70933 83725 87418 89956 92012 96961 102410 128525 133045 148872 145426 163436 166940 168872 177960.

Po 250 zł na nr. nr.: 13234 21548 22753 29903 38937 41342 44304 45383 50373 52124 53273 56971 58006 59705 60373 61210 73676 73757 82223 83948 90200 95706 96886 108114 109995 110769 111687 126343 129088 129239 130451 132317 132978 138597 148872 151738 153855 161415 162906 172481 179455 180268 180539 183688.

W mej kolekturze, uznanej słusnie

za jedną z najszcześliwszych w całej

Polsce, padła na nr. 117129 w dru-

gim dniu ciągnięcia

10000 zł

Stefan Centowski

Poznań, Plac Wolności 10.

Telefon 2494

ng 13 8212/3

Po 200 zł na N-ry:

953 1330 533 2225 79 726 816 3253 312 16 428 592 796 829 4228 5153 719 56 6587 7062 584 612 27 740 8073 9199 10075 790 11011 12095 514 22 646 13038 133 677 761 965 14186 320 832 15309 736 16376 17741 18423 19541 625 814 20702 21143 338 22256 615 42 754 985 23267 24315 15059 537 880 26296 537 888 27035 319 565 997 28023 339 644 713 873 29012 138 30121 602 31047 249 398 410 32034 546 92 85 888 33032 115 481 533 34137 35104 56 315 402 520 878 36153 833 37149 268 429 571 99 840 911 14.

38172 403 52 39444 933 40334 583 830 900 41271 42126 40 331 699 43092 168 621 702 44160 376 507 70 45175 206 69 302 49 574 628 924 46191 318 76 446 720 47848 88 48126 363 463 782 93 802 49103 474 50284 422 512 901 51066 521 64 742 52406 997 53313 812 36 54329 78 85 87 439 566 799 884 55394 937 56146 451 58154 627 36 590083 212 843 91 989 60285 90 699 781 953 621159 78 63461 66 902 64571 793 65487 604 66198 232 67031 415 739 68233 394 561 850 69474 631 839 70095 400 71917

72424 630 73401 846 74073 119 30 83 372 566 870 75035 855 87.

76663 701 961 81 77094 195 301 78396 985 79011 375 415 18 754 974 80027 388 800 76 81039 855 67 82257 338 72 585 826 909 83589 678 962 84088 333 566 893 920 85059 316 526 878 96216 61 950 60 87255 337 667 737 877 88045 754 89090 534 936 90038 214 403 545 641 91060 81 185 250 470 618 738 826 92054 228 45 377 529 60 993 93073 75 843 94086 993 95325 753 96221 32 97022 87 439 720 999 98139 262 635 721 99041 527 59 621 88 759 100439 573 630 751 84 101012 27 197 584 737 102344 405 934 103136 81 233 509 79 604 61 910 104771 105144 106586 637 107546 52 693 759 858 974 108341 98 109083 131 293 404 695 110859 79 975 111913 1112402 58 512 113147 663.

114054 140 402 625 800 53 90 115051 117 79 473 755 846 116051 110 235 325 589 725 117057 360 493 730 80 834 118099 658 786 888 119063 134 77 242 578 99 704 120169 347 436 572 839 121075 97 485 122209 353 422 876 123233 79 679 916 57 124041 806 125011 64 269 637 948 126097 124 239 437 91 85 619 946 127020 123 383 6

Trawienie regulują ziola „CHOLEKINAZA“ H. NiemojewskiegoNr. 1 - przy rozwołnieniu, Nr. 2 - przy zaparciu, Nr. 3 - przy uporczywym zaparciu
ng 13 751**Po 50 zł na n-ry:**306 502 928 1777 2224 543 83 3111 959
4270 5151 416 6328 7846 10732 11319 12313
14150 822 15403 642 710 952 16256 18065 19213
20089 448 23854 956 23202 406 847 24603 25215
426 832 26406 98 865 89 27743 84 28308 687
33278 697 34081 136 650 35162 678 37629.38199 324 412 745 39742 40133 41425 42194
739 44762 91 46614 864 47437 48931 49599
50305 52217 428 802 54032 66 55212 580 56273
57209 450 581 58064 626 59539 60324 570 677
62869 63050 64153 205 790 65774 832 59 67898
995 68197 69483 70746 71566 860 72112 350
419 949 73111 740 74079 227 49 356 671 75910.76851 78170 379 86 481 730 55 87 79794
826 80231 655 758 81234 638 82071 219 848
84170 728 37 809 15 86064 87615 88553 89221
380 411 90513 823 91439 643 92302 460 93632
96398 98034 642 99353 542 951 100272 101330
660 706 102346 410 555 103116 229 563 104567
106264 334 904 108170 402 109158 373 110660
111735 11274 113179 594 619 894 915.114033 116 37 89 804 939 115314 456 116613
117120 118371 119440 120557 682 768 121178
762 122246 98 841 124043 125079 126017 144
426 90 127185 298 130071 623 780 131155 367
132026 133361 516 78 99 714 134045 135789136316 137159 512 37 138026 219 139347 498
140257 141635 95 870 933 142676 806 58 945
143209 62 666 144232 145106 982 146123 892
932 147633 149669 819 38 150250 655 769.152003 6 787 153366 154309 155575 156359
796 828 157335 760 158445 160816 161391
162002 513 784 163064 206 580 164573 165850
167880 168465 554 870 169180 606 170343 834
171142 826 83 172220 75 318 173247 94 174803
175198 996 176223 644 765 918 177407 763
178219 358 179853 181492 692 182182 183173
557 930 184024 995.**Sekretarz w Afryce**

Sekretarz w Afryce pełni zupełnie inne funkcje, niż jego kolega w Europie, lub w Ameryce. Różni się przedewszystkiem wyglądem. Karykaturalnie wysokie i chude nogi, długie zastrzone poły żakietu, na długiej szyi osadzona lysawa głowa, kilka sterczących na czubku głowy włosów — oto sylwetka sekretarza. Tylko, że sekretarz afrykański nie pisze na maszynie, nie siedzi w biurze, nie telefonuje i nie rozmawia z nikim, albowiem jest... ptakiem. Cenią go jednak

tubylcy i Europejczycy bardzo wysoko, więcej może, niż niejeden dyrektor własnego sekretarza, a to dlatego, że sekretarz jest znakomitym pojedynkiewiczem i amatorem węzów jadowitych. Sekretarz, gdy napotka gada, obciążuje go naokoło w zgrabnych podskokach, zadaje mu silne ciosy długim, ostrym dziobem, a wreszcie, gdy ogłuszy już swoją ofiarę, łamie jej kręgosłup dobrze wymierzonym uderzeniem. Później za-

biera się spokojnie do pożerania gadu. A że głód i żołądek sekretarza są przepasne, przeto łepi on masowo podstępnych wrogów człowieka.
Or.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

W różnych intencjach Bogu wiadomychna Pomnik Najśw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu
ofiary złożyli do dnia 13 sierpnia 1935 r.

Ze Skarby przy Pomniku	L. Formalska, Poznań z pr.	Z. Popowski, Poznań
wybrano:	o błog. Boże	St. Andrzejewicz, Janowiec
6. 8. 35	J. i St. Duzlowie, Brody	E. Wodzinowska, Inowrocław
7. 8. 35	J. Jazdzewski, Kaszuba z podz. za odebr. i. i dobrodziejstwa	St. Luczak, Szczepankowo
8. 8. 35	K. Borecka, Lwów	S. Ziemiński, Krobica
9. 8. 35	G. Piśl, Przemyśl	B. Koperska, Kostrzyn
10. 8. 35 1 mkn. w srebr. i	M. Klugowa, Sieraków	J. Laskowski, Grodno
11. 8. 35	Al. Miski, Sienawa	St. Kuchański, Lwów
12. 8. 35	K. Stepień, Radomsko	J. Nawrocka, Krosno
13. 8. 35	W. Badarska, Lublin	Fr. Kasprzak, Wanda
H. Domagalska, Poznań	Nadleśnictwo Państwowe Zamhan	St. G. Wilno (nazw. nieczytelne)
A. Kuczwaska, Bielsko z pr. o modlitwę o zdrowie córki	M. i J. Natkańscy, Krynica	Ks. T. Kurowski, Kalwaria Zebrzyd.
Fr. Borowczyk, Koźmin	J. Grzesiak, Wejherowo	Z. Zarembina, Piaski
Państwowe Nadleśnictwo Serwy	A. Kozłowiec, Piotrków	Fr. Sefer, Rydzyna
A. Nowak, Skarżysko	Cz. Szyszko, Łotysze	F. Dolszewski, Bydgoszcz

Konto P. K. O. nr. 207 470. — Sekretariat Św. Marcin 69 m. 17.

Dnia 14 sierpnia 1935 r., o godz. 12,45, zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa siostra, ciocia i kuzynka ś. p.

Jadwiga Spychalska

przeżywszy lat 63. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 17 sierpnia 1935 r. o godz. 5-tej z domu żałoby.

W ciężkim smutku pogrążeni
siostra Zofja Dymalska, brat Sylwester Spychalski
i rodzina.
ng 13 826

Ostrów, St. Kaliska 6.

Dnia 15 sierpnia 1935 r., zasnęła w Bogu, namaszczone Olejami św., nasza najdroższa matka, ś. p.

z Bogusławskich

Helena Budowa

przeżywszy lat 58. Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 19. bm. o godz. 10 w Kaźmierzu, pow. szamotulski.

W ciężkim smutku pogrążone córki.

dg 3580

Radzyń Wielkopolski.
Powózki oczekiwać będą w dniu pogrzebu na dworcu w Kaźmierzu.

Paczka zł 0,80 gr. starcząca na 4 funty marmolady. Do nabycia w drogerjach i firmie H. Borkowski Gdańsk.

LemieszeOdkładnie
Szpadle — Widły
Druć do prasow. słomy
Gwoździe — Śruby
Wagi decymalne
Okucia budowlane
Kuchnie wstfalskie
Naczynia emalowane
najtaniej w firmie
JAN DEIERLING
Poznań, Szkolna 3.
Tel. 35-18, 35-43
Przyjmuje asygnaty
„Kredyt”
ng 13 660

Dnia 14 sierpnia 1935 r. po południu o godz. 14-tej, zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., po długich z anielską cierpliwością znoszonych cierpieniach, moja najdroższa żona i nasza najukochańsza matka, babka, siostra i ciocia, ś. p.

z Trojanowskich

Marja Piekarczykowa

przeżywszy lat 56. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 17. bm. o godz. 14 po południu z domu żałoby przy ul. Lipowej 9 w Debcu, na cmentarzu parafialnym św. Trójcy. Msza św. w poniedziałek, 19. bm. o godz. 7,30 w kościele parafialnym.

W ciężkim smutku pogrążony

mąż z rodziną.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.
Najst. Zakł. Pogrz. P. Piasecki, Poznań, Klasztorna 14.
tel. 27-69.

ng 13 472

Zakłady Przemysłowe K. R. Vetter w Lublinie
właśc. T. Karszo - Siedlewskipodają do łask, wiadomości swych Szanownych Odbiorców, że reprezentacja fabryki wódek i likierów została p. J. Janikowi cofnięta. Ze wszelkimi zamówieniami prosimy zwracać się bezpośrednio do zarządu firmy w Lublinie.
ng 13 824**PRZEDSTAWICIELA**

na Pomorze i Poznańskie

na sprzedaż ekstraktów i tłuszczu dla garbarni i fabryk futer, poszukuje Warszawska Wytwórnia Tłuszczów, Warszawa, Niska 61.
ng 15 760**M. MALISKA**znakomita skrzypaczka
koncertuje codziennie
w ARGENTYNIE
ng 11 622**OGŁOSZENIA DROBNE**

Ogłoszenia wśród drobnych:

1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811

i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY-PARCELE**Dom**

czynszowy nowy Poznaniu najchętniej Rataja, Debiec kupię zaraz, wpłata 5 000 zł. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 125

Parcele

1200 mkw., 5 minut od Ostrowa sprzedam korzystnie. Adres Kurjer Poznański zdg 31 091

Domskładem Poznaniu dochód 2 040 cena 15 000, wpłaty 10 000 spręda Dom Złeczeń, Wrocławka 22.
zdg 31 198**Kupię**

wille, jednorodzinne, komfortowa w okolicy Solacza, Opey lub Szelaga. Wpłata 20 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 188

Kupię

nowy dom dochodowy, blisko tramwaju, wpłata 50-60 000. — Szczegółowe oferty tylko właścicieli Kurjer Poznański zdg 31 309

Kupię

dom lub wille w centrum lub początek Jeżyca, wpłata 50 tysięcy tylko od właścicieli. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 315

2. PIENIĄDZ**5 000 zł**

na I hipotekę domu wartości 35 000 zł, za procent przejmę jedną osobę z przyłączeniem do rodziny i całem utrzymaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 072

Pożyczki Narodowej
obligacji poszukuje. Poznań, Poznańska 52 m. 4.
zdg 31 336/7**3. LETNISKI****1. UZDROWISKA****Kiekrz**Dom Zdrowia poleca wolne pokoje z utrzymaniem 3,50 dziennie. Gospodarz.
zdg 31 055**4. OSOBISTE****Unieważniam**wykaz służbowy, legitymację kaszy chorych która zaginęła przed 3 tygodniami. Stanisława Juszkowska, Żurawia 15/17.
zdg 31 293**6. OZENKI****Kawaler**

na stałą posadzie z małym majątkiem poznańskim celem ożenku. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 094

Panna12 000, meble wyprawy. Panna 4000 meble, trzypokojowe, wyprawy wyda odpowiednio zamaż. — Zgłoszenia Mińska 12, parter.
zdg 31 146**Panna**

niezależna, przystojna, lat 24, szuka znajomości inteligentnym panem na stanowisku. Cel matrymonialny. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 905

Kłóremu

z panów poważnie myślących do lat 45 zależy na idealnej żonie, zechce podać doń przystojną szatynkę lat 38, posiadającą cośkolwiek gotówki celem założenia własnego ogniska domowego. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 312

7. SPRZEDAŻE**Meble**najtaniej poleca
Baranowski
Poznań Podgórna 13 Pz 3227/8**Ciężka**platforme na 100 cent. stosowna dla spedytora sprzedamy tanio. Szewska 16.
zdg 29 245**Jasna sypialnia**polerowana, nowoczesna jak nowa, ogładsz dnia 17 i 18. Fredry 12 m. 13.
zdg 31 071**Sprzedam**

najchętniej

zamienię

na odpowiednią kamienicę poważny, czysto pszenny

młyn parowy

przemiału 600 ctr. na dobe. Blisko Wisły, w pełnym biegu. Hipoteka drożdżownia. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 30 768

Na cały światwysyłam swoje fortepiany / Największa, najpiękniejsza fabryka w Polsce B. Sommerfeld, Poznań, ul. 27 Grudnia 15.
ng 13 049**Kolonjalkę**dobrze zaprowadzona sprzedam korzystnie. Fabryczna 30.
zdg 30 699**Meble**

tylko

Fabryka MebliRynek Śródecki i Żydowska 4.
dg 3 377**Dom**zabudowanie maszynowe 1/2 m. ogrodu na sprzedaż. Budzyna, pow. Chodzież, ul. Marconińska 207.
ng 13 719**Urządzenie mieszkania**jadalnie, gabinet, sypialnie, kuchnie, obrazy, lustro, dywany, firany, lampy, kryształ, porcelana, szkło sprzedam z powodu wyjazdu. Zgłoszenia ul. Półwiecka 13 I. piętrowo okolica Ostrowa, tramwaj 6 i 3 od godz. 10 do 12 i 3 do 5.
zdg 31 064**Śliwki**

renklody sprzedam zaraz. Miasł, Staroleka, Pochyla 14 zdg 31 144

Westfalkesprzedam. Góczyńska 52 — 2.
zdg 31 114**Skład**

nabiału śródmieście sprzedam. — Adres Kurjer Pozn. zdg 31 238

Składkolonialny mieszkaniem świetnie prosperujący sprzedam. Marszałka Pocha 39 m. 17.
zdg 31 234**Makulaturę**

większą ilość oddam korzystnie. Guhr, Ostrow Pozn. ng 13 758

Meblepoleca najkorzystniej
K. Bako, Stary Rynek 51
dg 3439/49**Komplet**płócienny panienki 14,50 zł. 27-go Grudnia 10 m. 16.
zdg 31 709**Szafę żelazną**średnia, maszynowa do pisania — sprzedam. Zgłoszenia godz. 10 do 12 i 3 do 5. Ulica Półwiecka 13 I. piętrowo, okolica Ostrowa.
zdg 31 063**Pluskowy wypięta**„Gazolit”
nowowynaleziony płyn gazowy.
zdg 29 625/6**Pianino**

krzyżowe 700 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 166

Maszyna krawieckaSingera tamto. Słowackiego 29 m. 10.
zdg 31 154**Zakład**

fryzjerski centrum, mieszkaniem 70.— Oferty Kurjer Poznański zdg 31 150

Samochódlimuzyna, stan doskonały 1500. Dąbrowskiego 49 b — 35.
zdg 31 263**Sypialnię**

jak nowa natychmiast korzystnie. Adres Kurjer Poznański zdg 31 269

Skład

kolonialno-delikatessowy, najruchliwszej ulicy Poznania sprzedam. Stosunki rodzinne. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 308

Maszyna

biurowa, Marcina 15 — 5
zdg 31 271

Skład nabiału

Wielka ulica, przystanek tram-
wajowy, korzennie sprzedam —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 306

Koń

platforma mała kryta zaraz.
Wrocławska 17 ogród. zdg 31 344

Koń

silny 7 lat kasztan 1.70. Górna
Wilda 48. zdg 31 323

Skład

owoców, środki, weso-
Wskazy Kurjer Pozn. zdg 31 326

Dębowa

spialnie sprzedam. Plac Sapie-
wskiego 4 — 7. zdg 31 311

11. KUPNA

Meble — Pianina

dywany używane kupuje, sprze-
daje Podgórną 6. Magazyn Me-
bli. zdg 28 000

Kupię

dom z ogrodem okolica Poznania.
Cena 5 000 zł. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 31 028

Kamienicę

nowoczesną kupię wprost od wła-
ściciela. wpłace 85 000. Oferty
Kurjer Poznański zdg 30 187

Kupię

balans dwuramienny słupkowy.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 066

Pasy

skórzane używane 10 — 25 cm
szerokości oraz większa sztach-
etki kupię. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 31 075

Tokarnię

kupi „Emcha”. fabryka puszek
blaszanych. G. Wilda 149.
zdg 31 080

Radjoaparar

na prąd zmienny kupię. Dolina 2.
m. 11. zdg 31 163

Pianino

kupię. Oferty cena Kurjer Pozn.
zdg 31 162

Kupię

parcele okolicy Poznania. Oferty
Kurjer Poznański zdg 31 264

Dom

kupię w Poznaniu wprost od go-
spodarza przy wpłacie 15 000 zł.
Agenci wykupieni. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 31 292

Rowerek

chłopięcy używany kupię. Sar-
nowski. Staszica 1. zdg 31 310

Rury gazowe

od wody kupię. Wroniecka 17
m. 4. zdg 31 338

Dobry sztucer z lunetą

kupię okazję. Zuromski, no-
tariusz, plac Wolności 17.
zdg 3 582

12. DO WYNAJĘCIA

Komfortowe

5 pokojowe z łazienką i kuchnią.
z centralnym ogrzewaniem. 120
złoty miesięcznie. 135 przez ca-
ły rok z ogrzewaniem. Zgłoszenia
Dr. Piechocki, Chelmońskiego 21.
m. 4. zdg 30 617

Do wynajęcia

wprost od gospodarza mieszkanie
3 pokojowe z wszelkimi przyna-
leżnościami blisko dworca auto-
busowego. Zgłoszenia do Kurjera
Poznańskiego zdg 29 049

7-pokojowe

czyste, komfort, centralne. Cheł-
mońskiego 9 zdg 29 191

5 — 6

pokojowe komfortowe m. Wielka
III — Działyskich III — Zam-
kowa I — Staszica parter. Miel-
żyńskiego I. Zgłoszenia Miel-
żyńskiego 23 — 12. zdg 31 215

5 pokojowe

centralne ogrzewanie. Deierling.
Szkoła 3. zdg 31 119

Dwupokojowe

dwa razy Solacz 40. — 35. — wolne
Piekary 26. zdg 31 261

Siedmiopokojowe

plac Wolności 1. zdg 31 219

Trzypokojowe

centrum wolne.
„Be-Em-Es”
Marcinkowskiego 21. zdg 31 208

Duży

wybór korzystnych mieszkań.
— Młyńska 12. parter. zdg 31 145

Do

wynajęcia 2 pokoje kuchnia od
gospodarza, czynsz zgóry. Zgło-
szenia u stróżki. Gróbla 20.
zdg 31 285

Do

wynajęcia 2 pokoje, kuchnia od
gospodarza w Wilh. przystanek
tramwajowy, czynsz zgóry. So-
lacz, Mazowiecka 6. gospodarz.
zdg 31 288

Czteropokojowe

komfortowe nowej wili. tramwaj
Solacz. Wołyńska 24. zdg 31 201

2 pokoje

nadające się na biuro także dla
adwokata w centrum I. ptr. wol-
ne od 1. 9. Szkoła 11 m. 6.
zdg 31 330

Pięciopokojowe

komfortowe, centralne ogrzewa-
nie, października. Chelmońskiego
1. zdg 31 330

13. SZUKA MIESZK.

Mieszkania

2-3 pokojowe z kuchnią, przy-
należnościami od 1 października
br. poszukuje emerytowany urze-
dnik. Oferty Kurjer Poznański
zdg 30 769

2

pokojowe komfort poszukuje ur-
zędnicza państwowa. Oferty
Kurjer Poznański zdg 31 057

Emeryt

szuka mieszkania 4-6 pokoi Pu-
szczykowsko lub Puszczykowsko.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 224

Poważny reflektant

3 pokoje przynależnościami Wil-
da, zgóry, odnowie. Pośrednicy
wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 31 123

2 — 3

pokojowego mieszkania kuchnia
poszukuje urzędnik państwowy
wprost od gospodarza 1 września.
w pobliżu Ryku Jeżyckiego.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 459

Pokoju

kuchnia, mies. czynszem, wprost
od gospodarza. Oferty Kurjer
Poznański zdg 31 162

Etatowy

urzędnik poszukuje 3-4 pokojo-
wego mieszkania komfortowego
śródmieście. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 31 079

Dwupokojowego

kuchnia, łazienka, poszukuje mał-
żeństwo bezdzietne, urzędnicy
państwowi. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 31 080

5 lub 6

pokojowego, komfortowego mie-
szkania poszukuje od październi-
ka urzędnik państwowy na kie-
rowniczym stanowisku. Oferty
Kurjer Poznański zdg 31 201

3 — 4

pokoju meblowanych, używalno-
ści kuchni poszukuje małżeń-
stwo od 1. 9. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 31 196

3 pokojowego

kuchnia, łazienka, poszukuje mał-
żeństwo. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 31 173

Pewny

lokator poszukuje mieszkania 2
do 3 pokojowego. Okolica Stary
Rynek — plac Sapieżyński.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 248

Pokoju

z kuchnią poszukuje. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 31 167

3 lub 4

pokojowego mieszkania centrum
okolica Św. Marcina od zaraz.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 161

Urzędnik

na stałej posadzie 2-3 pokoi.
dzierżawa punktualna. Oferty
Kurjer Poznański zdg 31 287

3 pokojowe

mieszkanie z łazienką w śró-
dmieściu ewtl. Jeżyce poszukuje
kierownik instytucji komunalnej.
Zgłoszenia uprasza „Par” pod
33.24. P. 5190-33.24

15. POKOJE UMEBL.

Frontowy

komfortowy od zaraz. Aleje Mar-
cinkowskiego 1. m. 8. zdg 30 299

Jasna

8 — 8. zdg 30 777

Dworcu

Focha 27. II. front. Sypniewska.
zdg 31 140

Elegancki

pokój. Strzelecka 3 b. m. 6.
zdg 31 139

Pokój

Pierackiego 8 — 12. zdg 31 218

Plac Nowomiejski

9. m. 13. zdg 31 219

Klatki

utrzymaniem. Ratajczaka 9 — 8.
zdg 31 220

Niekrepujący

Szymańskiego 8. Nowacka.
zdg 31 216

Pokoik

zraz. Wojciecha 5 — 8.
zdg 31 136

Elegancki

pokój. Pierackiego 17 — 8.
zdg 31 134

Pokój

Żydowska 27 — 5. zdg 31 107

Pokój

zraz. jedno-, dwuosobowy. Strze-
lecka 2 — 4. zdg 31 106

Pokój

utrzymaniem. Ogrodowa 2 — 8.
zdg 31 111

Pokój

biuro Pierackiego 12 m. 10.
zdg 31 249

Słowackiego

33 — 17. zdg 31 240

Dwuosobowy

Wielka 23 m. 12. zdg 31 212

Pokój

Długa 4 parter 25. zdg 31 203

Pokój

meski elektryczność tylko solid-
nemu panu. Fr. Ratajczaka 11a
III wejście m. 69. zdg 31 202

2 pokoje

nadające się na biuro także dla
adwokata w centrum I. ptr. wol-
ne od 1. 9. Szkoła 11 m. 6.
zdg 31 330

Pięciopokojowe

komfortowe, centralne ogrzewa-
nie, października. Chelmońskiego
1. zdg 31 330

Pokój

panom od zaraz. Łakowa 20 m. 3
zdg 30 975

Pokój

Mickiewicza 15 — 6. zdg 30 917

Frontowy

niekrepujący Zielona 3 m. 7.
zdg 31 192

Utrzymaniem

Wielkie Garbary 46 m. 4.
zdg 31 189

Marcin

57 — 4. zdg 31 185

2

3 umeblowane elegancko na biu-
ro, telefon zaraz. Ratajczaka 17.
m. 5. zdg 31 148

2 próżne

bezdzielnym Łakowa 20, m. 8.
zdg 31 267

Próżny

Adres Kurjer Pozn. zdg 31 263

Niekrepujący

zraz. Skarbowa 14 — 7.
zdg 31 275

Pokój

Słowackiego 39 — 9. zdg 31 300

Mickiewicza

13 — 9. zdg 31 299

Przecznica

2. m. 4. telefon. zdg 31 298

Panu

Mickiewicza 17 — 4. zdg 31 297

Elegancki

niekrepujący, telefon panu. Mar-
cina 15, m. 7. zdg 31 307

Niekrepujący

Ratajczaka 11a — 112. zdg 31 317

16. SZUKA POKOJU

Pokoju

umeblowanego z garażem tanio
poszukuje. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 31 221

Poszukuję

pokoju na pracownię śródmieściu.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 205

Pokoju

do 30 zł inteligentni bezdzietni.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 172

Próżnego pokoju

możliwie samotnej, starszej pani.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 152

Próżnego

samotna inteligentna, cena. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 31 324

17. LOKALE

Lokale handlowe

skład, nowoczesnie przebudowa-
ny i 3 ubikacje. w pobliżu placu
Wolności, do wydzierżawienia.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 31 020

Skład

z pokojem na delikatesy, nowy
dom, ruchliwy punkt, próżny do
wynajęcia. G. Wilda 48 m. 5.
zdg 31 182

Ubikacje

handlowe lub ciche przemysł
wynajmie Polwiejska 30, gospo-
darz. zdg 31 265

Skład

fryzjerski z mieszkaniem zaraz
do wynajęcia. Egzystencja pew-
na. Schneider, Stary Rynek 92.
zdg 31 280

18. DZIERŻAWY

Składnicę

paszy, stajnie i szope. Bużnica
10 — 11. zdg 31 067

Poszukuję

szopy za miastem. Oferty Kurjer
Poznański zdg 31 068

Rzeźnictwo

większym mieście od 20 lat, do-
bre prosperujące spowodu śmier-
ci żony zaraz korzystnie wydzier-
żawie dobremu fachowcowi.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 230

22. ZGUBY

Znalazłam

pieska, japoński pincher. Dąbrow-
skiego 49 — 24. zdg 31 294

23. ROZMAITE

Uwaga

Prace zdruście (garncarskie) wy-
konuje czyste fachowo, cument-
nie. Maciejewski, mistrz zdućki.
Mosina tel. 27. zdg 30 678

Fartuszeki

szkolne, wszelką
bieliznę,
pończoski
wyprawy dla
pensjonarek
i gimnazja-
stów

Uwaga

Prace zdruście (garncarskie) wy-
konuje czyste fachowo, cument-
nie. Maciejewski, mistrz zdućki.
Mosina tel. 27. zdg 30 678

Fartuszeki

szkolne, wszelką
bieliznę,
pończoski
wyprawy dla
pensjonarek
i gimnazja-
stów

Uwaga

Prace zdruście (garncarskie) wy-
konuje czyste fachowo, cument-
nie. Maciejewski, mistrz zdućki.
Mosina tel. 27. zdg 30 678

26. SZUFA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Leśnik

lat 40, poszukuje posady za żonatego od 1. 10. br. lub później, 25 lat praktyki, dotychczas 5 lat na niewypowiedzianej posadzie jako leśnik - urzędnik gosp., silny energiczny, długoletni chlubne świadectwa i polecenia. Łaskawe oferty upraszam Kurjer Pozn. pod zdg 29 632

Kasjerka

dominialna rutynowana, dobrze polecona, nadzorem podwórzka, szuka posady. Zgłoszenia Sławno restante gnieźnieński „Kasjerka” zdg 30 331

Nauczycielka

na wieś do dziewcz. i kl. gimn. now. syst. Zgłoszenia warunki świadectwa do Kurjera Pozn. zdg 30 167

Rządca

gospodarczy, lat 36, wykształcenie średnie 14 lat praktyki poszukuje posady żonatego na skromnych warunkach. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 29 263

Prośba

Kawaler lat 27 poszukuje posady woznego, portiera. Kaucja 200 — 300 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 039

Książkowy

znający ks. amer. handl. i kancelaryjną, znający język polski i niemiecki w słowie i piśmie, umiejący pisać biegle na maszynie, mający średnie wykształcenie, trzyletnia praktyka biurowa i dobre świadectwa poszukuje jakiegokolwiek posady. Wymagania skromne. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 065

Młodszy

pomocnik ogrodnicy szuka posady od 1-go. Jan Janas, Brody, pow. Nowy Tomyśl. zdg 31 074

Gospośia

przyjmuje posadę lub posługę. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 31 138

Nauczycielka

wychowawczyni z wykształceniem nauczania, do lat 10. niemiecki, długoletnie świadectwa, szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. pod zdg 31 227

Starsza

kucharka samodzielna nawskroś uczciwa, oszczędna, wyborowa kuchnia, zaprawy w całej pełni od zaraz szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 133

Szukam

posługi przed lub po południu. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 127

Doświadczony

ogrodnik specjalista w hodowli rybnego warzywa, poszukuje pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 113

Urzędnik gospodarczy
kawaler, lat 39, z szkołą rolniczą 8 letnia praktyka, dobrymi świadectwami, szuka posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 31 075

TEATRY

Poznań, piątek, 16. 8.

TEATR POLSKI — Dziś „Krzyk”, gościnny występ Stefana Jaracza.

Sobota, 17. 8. „Krzyk”, gościnny występ Stefana Jaracza.

Niedziela, 18. 8. „Krzyk”, gościnny występ Stefana Jaracza.

TEATR LETNI w Zoologu: Dziś o godz. 8 rewja p. t. „Zaczynamy o 8-mej”.

KINA

Poznań, piątek, 16. 8.

APOLLO: „Światło w ciemności”.

CORSO: „Miasto Widm”.

GONG: „Flip i Flar”.

GWIAZDA: „Julika”.

METROPOLIS: „Frasquita”.

OSWIATLOWE T. C. L.: —

„Światowata Kaszubska”

oraz „Moby Dick”

RENAISSANCE: — „Przedmieście”.

SFINKS: „Śluby Ulańskie”.

SLONCE: — „Jestem zbieraczem”.

SWIT: „W służbie szpiega”.

TECZA — LAZARZ: „Tańcząca Wenus”.

TECZA — WILDA: „Młody Las”.

WILSONA: „Viva Villa”.

Panienka

szczerze poszukuje posady do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 082

Niemka

inteligentna dobrej rodziny, władająca polskim bardzo dobrze szuka odpowiedniego zajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 087

Dziewczyna

uczciwa, pracowita, z dobrymi świadectwami poszukuje posady do wszystkiego od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 103

Dziewczyna

szuka posady od 1 do wszelkich prac domowych do skromnego domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 105

Poszukuje

całodziennej posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 115

Poszukuje

posady do wszystkiego, starsza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 242

Gospodyni

znająca wykwintne gotowanie, zaprawy, prasowanie sztywnej bielizny i chów drobiu, długoletnie świadectwa i polecenia szuka posady. Oferty uprasza do Kurjera Pozn. pod zdg 31 231

Panna

zna szycie, prace domowe, wiejskie, gospodarstwo, warzywnictwo, przyjmie jakiegokolwiek posadę. Miejsce obojętne, wykształcenie skromne. Oferty Kurjer Pozn. lub Oredownik. Poznań zdg 30 860/1

Lakiernik - siodlarz-szofer
reemigrant Francji poszukuje zajęcia. Matalewski, Kościan, ul. Grodzka 26. ngr 13 756/7

Fryzjerski

pomocnik damsko-męski, dobry ondulator, wodny-żelazkowy, szuka posady zaraz. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 31 210

Pracznia

tania szuka prania, sprzątania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 207

Służąca - kucharka
uczciwa długoletnimi świadectwami szuka posady od 1 września w śródmieściu. Zgłoszenia Pocztowa 22 podwórze lewo I. p. m. 13. zdg 31 194

Sierota

gotowaniem i praniem dobre świadectwa, kochająca dzieci, szuka posady lub posługi od 1. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 191

Dziewczyna
wiejska poszukuje posady do wszelkich prac domowych od zaraz bez prania. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 176

Mogę

polecić dobrą dziewczynę jednej z dwóch osób. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 165

Panna

do składu kolonialnego, pieczywa poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 164

Dziewczyna
szuka posady do prac domowych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 159

Dziewczyna
szuka posady do prac domowych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 160

Posługaczka
szuka posady do wszystkiego na cały dzień. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 158

Dziewczyna
z prowincji szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 151

Młoda

inteligentna panienka do obsługi gości w lokalu poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 251

Starszy młodzieniec
(wykształt, 3 kl. gimn.) uczęszcza w godzinach popołudniowych, poświęci godziny dopołudniowe jakiegokolwiek zajęcia w Poznaniu za skromny pokój. Łaskawe oferty proszę kierować do Kurjera Poznańskiego zdg 31 272

Dziewczyna
uczciwa, czysta, z długoletnimi dobrymi świadectwami poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 449

Dziewczyna
wiejska z dobrej rodziny z dobrymi poleceniami poszukuje posady od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 437

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 436

Uczciwa
dziewczyna poszukuje posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 370

Malarzy
na okna, drzwi. Zgłoszenia piśmienne Kurjer Pozn. zdg 30 837

Służąca
potrzebna z gotowaniem. Dąbrowskiego 56, m. 10. zdg 30 744

Posługi

poszukuje na cały dzień. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 571

Akwiwiztorów

kosmetyki fryzjerska poszukujemy. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 796

Czeladnik siodlarski

również dzielny w tapicerstwie potrzebny zaraz na stałe. H. Szawalski, mistrz siodl. i tapicerski. Środa. ngr 13 734

Krawcowa

domowa pierwszorzędna. Kossaka 21 — 3. Wyspiańskiego. zdg 31 007

Dziewczyna

do wszystkiego, potrzebna zaraz Restauracja, Piotra Wawrzyniaka 13. zdg 30 771

Nauczycielka

wyższe Liceum Dąbrowski, języki szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 306

Posługaczka

poszukuje posługi gotowaniem. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 650

Panienka

lat 16, szuka posady uczennicy do biura lub składu. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 618

Osoba

inteligentna szuka posady jako zarządczyni gospodini z gotowaniem hodowlą drobiu na majątek lub do samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 083

Służąca

poszukuje posady od 15 lub 1. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 707

Wychowawczyni
z dobrymi poleceniami poszukuje posady zaraz lub później, telefon 75-49 lub oferty Kurjer Poznański zdg 30 439

Nauczyciel

z 2-letnią praktyką w VII kl. publicznej szkoły powszechnej szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 29 883

Pisarz

gospodarczy, lat 33 z długoletnią praktyką, znający książkowość, szuka posady zaraz lub później. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 681

Panienka

pragnie się wyuczyć szycia i kroju. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 682

Szukam

posady z gotowaniem zaraz. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 696

Panienka

poszukuje posady jako pomocnica do krawcowej lub prac domowych, pomocy w składzie. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 008

Krawcowa

dobrym krojem poszukuje posady, dziennie 2 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 810

Dziewczyna

uczciwa szuka posady od 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 782

Książkowa

długoletnia praktyka, pisząca — maszyną, język polski niemiecki, zna sprawy podatkowe, ubezpieczeniowe szuka posady. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 836

Ogrodnik

długoletnia praktyka, sumienny, energiczny fachowiec, wszelkich działów, dobre świadectwa, poszukuje posady zaraz lub później. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 31 046

Absolwent M. S. H. stenograf
znający dobrze kłopotliwość oraz wszelkie prace biurowe poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 619

Nauczycielka
wychowawczyni inteligentna, bardzo dobre świadectwa, siedem lat pracy w przedszkolu, szuka posady od września, najchętniej w przedszkolu lub w biurze. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 611

Nauczycielka
zamłowana wychowawczyni z bardzo dobrymi świadectwami, zmieni posadę na inną. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 29 634

Bufetowa

dzielnia, uczciwa, przystojna, szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 334

Ekspedjentka
branży piekarsko - cukierniczej szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 320

Bufetowa
dzielnia kilka lat praktyki szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 321

Krawcowa
przeróbki, bieżąca męska, dziecięca, wszelka naprawa, tania, akuracja, szuka posady dom. posady dom. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 620

Krawcowa

co w zakres wchodzi szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 129

Kasjerka - biurowa

dobrej rodziny, referencje poszukuje posady, wynagrodzenie skromne. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 28 522

Poszukuje

praktyki za ewła na majątku. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 288

Panna

poszukuje pracy w fabryce. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 262

Dziewczyna

poszukuje całodziennej posługi. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 30 257

Panienka

do dzieci, miejscowość obojętne, szuka posady Oferty Kurjer Poznański zdg 30 250

Służąca

do samodzielnej pracy domowej, do samotnej, inteligentnej osoby. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 594

Panienka

posługi poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 475

Pielęgniarka
(Kinderschwester) z dobrymi świadectwami, władająca dobrze językiem niemieckim poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 454

Panna

z szczerem przyjmie posadę do dzieci lub dwójga osób. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 894

Bankowiec

poszukuje posady, ulokuje 1000 zł w poważnym przedsiębiorstwie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 28 062

Robotnik

poszukuje jakiegokolwiek pracy. Gaj. Staroleka Wielka (Osiedle). zdg 30 252

Kucharz

kawaler, z dobrem poleceniem poszukuje posady od 1. 9. miejscowość obojętne. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 853

Posługi

lub prania dobrymi świadectwami przed południem do godziny 2 poszukuje prania 2,50. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 996

Panienka

poszukuje posady do dziecka lub składu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 989

Służąca

poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 822

Posługi

i prania poszukuje, dobre polecenia. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 854

Leśniczy

praktykował w lasach państw., wojskowych przy strzelcach gwardii egzaminu polskie i niemieckie, doświadczony zarządca lasów hrabiowskich i 10 lat w państwowym, zamyłowany, dzielny fachowiec, za dobre hodowanie szkółek i piękne kultury, wysoki wiek, żonaty, przyjeżdża też posadę samotnego, zna tartaczniczo, rybołóstwo, eksploatację torfu, lubi bardzo hodować zwierzęta i trawi wszystkie sygnały, chlubne świadectwa i wysokie rekomendacje może przedłożyć poszukuje posady od 1. 10. lub zaraz. Łaskawe oferty uprasza do Kurjera Poznańskiego zdg 29 083

Dziewczyna

do prac domowych umiejająca cośkolwiek gotować szuka posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 026

Dziewczyna

wiejska poszukuje posady od 1. 9. zna gotowanie, zaprawy, pieczenie i wszelkie prace domowe, miejscowość obojętne. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 721

Ekspedjentka

młodsza branży rzeźniczej poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 295

Inteligentna

panienka poszukuje posady do składu. (1/2 roku praktyki w piekarni - cukierni). Oferty Kurjer Poznański zdg 30 336

Masz piegi?
POZBEDZIESZ SIĘ ICH UŻYWAJĄC
MYDŁA I KREMU
„Efelis”
nr 13 500

27. WOLNE MIEJSCA

Uczeń

możliwie z praktyką potrzebny zaraz do drogerii, św. Marcin 18. zdg 30 930

Freblanki

wychowawczyni - nauczycielki dla 5-letniej dziewczynki, poszukuje od 1 września Oferty z świadectwami fotografii Kurjer Pozn. zdg 30 306

Uczennica

branży rzeźniczej, Żupańskiego 5. zdg 30 790

Ekspedjentki

do magazynu obuwia potrzebne. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 31 193

Ekspedjentka

rzeźnicza pierwszorzędna siła zaraz. Jerzykiewicz, św. Marcin 15. Zgłoszenia 8 — 9 wieczór. zdg 31 246

Potrzebna

rutynowana siła do prowadzenia kasy handlowych w godzinach popołudniowych. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 31 147

Posługaczka

potrzebna. Marsz. Focha 43 — 4. I p. dg 3579

Negatywy

do retuszu w dom oddam. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 253

Nauczycielka

sympatyczna, religijna, pozwoleniem nauczania, francuskim, muzyką potrzebną na wieś do 9 letniej dziewczynki. Zgłoszenia życiorysem, fotografią, świadectwami, wymagania Kurjer Pozn. zdg 31 078

Służąca

młodsza. Mielżyńskiego 28, m. 3. zdg 31 117

Fryzjer

Wierzbicze 19 Furmańska. zdg 31 239

Dziewczyna

do wszystkiego i pomocy w interesie zaraz. Kawiarnia św. Marcin 31. zdg 31 204

Panie